

Taxa postala
plattita in num
No. 30623/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron C. Pop
ROMANIA
10. Telefon: 110.
Havonta 110,
évre 600, eg-
y földre: Hav-
félre 12, é
Hirdetések di
„UJ KELET”
hánál zsidó
ja. Cikkeink
törás megjel-

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabl-Felelős szerkesz-
tő: Jámber Ferenc. Administartor
delegat si girant responsabl-felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E.
de Editura. Registrul publicatiunilor
periodice No. 43. Dos. 839. 1934.
Tribunalul Cluj, Sectia III.

Ara 5 lej

Szombat, julius 6.
1940-5700. Sivan 30.
XXIII. évfolyam, 150. szám.

VILÁG TÜKRE

Miről ír a palesztinai sajtó?

Tel-Aviv, 1940 júliusában

Iran, Afganisztán, Ibn-Szauid-Arábia és Jemen várható álfogolaiását a háboru és a béke érdekében firtatja az egyik napilapunk külpolitikusa. Semlegességi nyilatkozatokat tettek valamennyien. Így Szauid-Arábia is. Bár uralkodója és családja ismételten rokonszenvekroli biztositották a demokraciákat és gyozelmet kivántak számukra. Ibn Szauid bizik benne, hogy semlegességét senkise meg fogja megzavarni. Birodalma ugyan két förszöböl áll: a Hedzsaszóbi, amely szentföld minden mohamedánus számára, lévén Mekka és Medina országa. Aki ennek a területnek békéjét meg bontaná, az egész mohamedánuságot zuditaná maga ellen. A birodalom másik része, Nedzsó, viszont jóformán megközelíthetetlen az európaiak számára. Hogyha azonban mégis akadna, akit ennek a területnek kö-laj-gazdagsága támadási kalandra csábítana, az USA-val, ennek a köolajnak monopolszerű tulajdonosával találná magát szemben és Nagy-Britanniával, amelynek egyik életbevágóan fontos közlekedési utja a Vörös tenger.

Jemen uralkodója a béke idejében is féltékenyen ügyelt függetlenségére és fokozottan gondja van rá, hogy most is elszigetelje az országot. De a jelek arra vallanak, hogy már nem bizik teljesen a maga erejében. Az arab lapok azt a hirt közlik, hogy Sanaa-ban, Jemen fővárosában, rövidesen tanácskozára gyűlnek Jemen-Szauidia és Irák képviselői. A tanácskozást megelőzte Irák és Szauidia kibékülése. A két ország elást a csatabárdot és Egyiptom döntésének vetette magát alá a határvilongások kérdésében. Ez is mutatja, hogy Ibn Szauid rendületlenül tartja az egységes arab frontot; semmiféle mesterkedés nem tudta beíole kimanóvrozni.

Íránt és Afganisztánt erős gazdasági szálak fűzik Indiához. Ez végső fokozat azt jelenti, hogy erősen összefüggnek Nagy-Britanniával. Semlegességi nyilatkozatukkal Oroszországot szándékoztak megnyugtatni; kifejezésre akarták juttatni, hogy nincsen semmiféle rejtett tervük, ellenséges szándékuk a szovjettel szemben. Viszont azonban nyilvánvaló, hogy fokozott óvatossággal szemlélik Oroszország magatartását. A két országot a szádabádi egyezség fűzi össze egymással, nemkülönben Törökországgal és Irákkal. A kairói sajtóban ismételten felbukkant a hír, hogy ez a négyes egyezmény kimélyült és katonai jellegűvé vált. Irán és Afgán diplomáciai képviselőlete megcáfolta ezeket a híreket. De ugyanakkor azt is hangsúlyozták, hogy nincs is szükség katonai szakaszok felvételére a szerződésbe. Mert ez az okmány a jelenlegi alakjában is arra kötelezi a szerződő feleket, hogy jószomszédaságot tartsanak és támogassák kölcsönösen egymást.

Az iráni sajtó egy idő óta egyre erősebben hangsúlyozza az irán-török barátságot. Az egyik felhivatalos újság például így írt: „Háboru esetén az iránok és a törökök vállvetve fognak együttműködni.” Erre a megállapításra török részről így reagáltak ugyancsak a sajtóban: „Az önálló Irán életkérdés a török birodalom számára.” Ezek a nyilvános üzenetváltások előkészítik a tabaj szádabádi egyezség államainak katonai együttműködésére. De könnyen lehet az is, hogy rövidesen Szauidia és Jemen, nemkülönben Nagy-Britannia szövetségese, Egyiptom is csatlakozni fognak ehhez az egyezséghez. Hogy így

Az új kormány nyugalmat és rendet hirdet

Fokozatosan fogják megvalósítani a nemzeti programot
A kormány őszintén be akar illeszkedni a Berlin-Róma tengely rendszerébe

Bucuresti, julius 5. (Rador). Az új kormány az alábbi nyilatkozatot tette:

— Ezekben a nehéz idökben, amelyeknek nem szabad megzavarnia bennünket, Öfelsége, a király megbízott bennünket a közügyek vezetésével. Mint a Nemzet Pártja hűséges katonái, teljes áldozatkészséggel választottunk a magas felhívásra s minden munkakerónkkel, amelyet a mély hazaszeretet biztosit nekünk. Országunk jelenleg elhatározó kérdések előtt áll ugy külpolitikai, mint belpolitikai téren. A kormány

külpolitikai téren őszintén be akar illeszkedni a Berlin-Róma tengely által kialakított rendszerbe. Ezt nem a politikai realizmus alapján tessük, hanem ez logikus következménye tagjai politikai és eszmei felfogásának, akik a nemzet érzéseinek hűséges kifejezői.

A kormány ugyanakkor ugyanolyan határozottan a legjobb és legszívélyesebb kapcsolatot akarja fenntartani az összes szomszédokkal, jól tudva, hogy a béke fennállása Európának ezen a részén elengedhetetlen feltétele egy felsőbb politikai rendnek. Ebben az értelemben szövetségeseinket szakaszoknak kell tekinteni ennek a politikának az utján.

— A többi országokkal kapcsolatban a kormány kötelességének érzi most és a jövőben is együttműködni mindannak érdekében, ami a béke és európai újraépítés céljait szolgálja.

— Belpolitikai téren

a kormány szilárdan el van határozva, hogy biztosítsa az országnak a nyugalmat és rendet, amire ma inkább szükség van, mint bármikor.

Ezért felhívjuk a haza összes fiait, hogy mint egy ember, álljanak a trón és a kormány körül. Mindenkinek meg kell értenie, hogy az azok által rosszakaratulag terjesztett hírek, akik nem tudnak beilleszkedni a románság lényegébe, pusztá szavak s nincs

Az új propagandaminiszterek beiktatása

Bucuresti, julius 5. Csütörtökön délután iktatták be hivatalába Nichifor Crainic új propagandailgyi minisztert és Vasile Stoica alminisztert.

Teofil Sidorovici, a minisztérium volt vezetője néhány szóban üdvözölte utódját, akinek bemutatatta a minisztérium főtisztviselőit.

Crainic miniszter rámutatott arra, hogy államérdekek állították a minisztérium élére.

— Őszinte és nyílt ember vagyok — mondotta. — Nem tudom, mennyire jólesik nekem, hogy rám bízták ezt a méltóságot, de tudom, hogy ön, Sidorovici ur, olyan munkairányelveket és intézkedéseket hozott, amiknek nagy hasznát fogjuk látni s ami arra készlet, hogy megtisztelőnek lássam utódjának lenni.

— Ami a minisztérium tevékenységét illeti, ennek fontos szerepe van a jelen pillanatában ugy a bel-, mint külpolitikai kérdések megoldásában. Nincsen szükség semmilyen programra. Ismerem a minisztérium legtöbb tisztviselőjét, hiszem, hogy őszinte, odaadó és a nehéz idöknek megfelelő közreműködést fognak kifejtteni. Meg fogják érteni, hogy ennek a minisztériumnak nem az a hivatása, hogy az ifjuság nyugdíjintézte legyen. A propagandailgyi minisztérium a munka és alkotás fóruma lesz. Vasile Stoica

más céljuk, mint kihívni és nyugalanságot és tájékoztatlanságot kelteni.

Az ilyen hírek terjesztőit azonnal elhallgattatjuk.

— A kormány megérti a hadsereg felindulását, amelynek vissza kellett tartania hőstességét, megmentve a békét Európának ebben a részében. Az ország hadserege, amely a románság legfőbb életképességét és reményességét összpontosítja, továbbra is a kormány minden lehetőet megtesz, hogy erejét állandóan gyarapítsák. A nemzetgazdasági kérdések ma annyira fontosak, hogy szükség van

a megkívánt együttműködés és egységes vezetés megoldására.

A nagy többségű román lakosságú mezőgazdasági ország a kormány első feladatává teszi, hogy ezekkel a szükségekkel és érdekekkel foglalkozzék. Ezek a szükségek és érdekek magáé az országé. Az új rendszerben a munka mindenki életének alapja. Az egész népnek meg kell értenie az idöknek ezt a parancsszavát. A kormány igyekezni fog, hogy a munka és termékei igazságosan elosztódjanak. A román föld megcsontítása fájdalmas kérdést vetett fel: a beszarabiai és északbukovinai menekültek kérdését. A kormány emberi és nemzeti kötelessége gyors megoldást találni ebben a tekintetben.

A kormány az ország összes nemzeti mozgalmának kifejezője, nem akar eltávolodni a totális nemzeti eszme lényeges parancsai egyikétől sem,

végrehajtásukat azonban fokozatosan és módszeresen végzi, általános és program-szerű intőzkedések keretében,

hogy ilyenformán a nyugalmat biztosítsák. Meggyőződésünk, hogy a kormány igyekezetét a haza erkölcsi s a nép anyagi megerősítése érdekében az összes románok megértik és beleegyezésükkel kísérik.

ur, a sajtó és román diplomácia széleskörű tapasztalatokkal és a határon túl tartós kapcsolatokkal rendelkező eminens tényezőjének közreműködése biztositva van számunkra. Mindkettőnk egyazon mélyeséges nemzeti érzés és a nép sorsában való hit érzése fűt. Kérem az összes munkatársakat, dolgozzanak fáradhatatlanul és a román szellem alkotóerejébe vetett megingathatatlan bizalommal.

Vasile Stoica, az új alminiszter szólalt fel ezután.

— Nichifor Crainic ur annyira szép szavai — mondotta — mély hatást tettek rám és boldoggá tesznek. Ami a minisztérium új alapokra helyezését illeti, köszönöm Sidorovici ur értékes útmutatását. A jelen pillanatnak megfelelően egész szívöböl igyekezni fogunk össztelmőriteni az ország érdekében az összes értelmiségi személyiségeit.

Beiktatták a közoktatásügyi minisztert

Bucuresti, julius 5. (Rador). Pénteken délelött 9 óraker beiktatták a nemzeti nevelésügyi minisztériumban Caracostea minisztert, Creşu és Tzoni alminisztereket. Alexandru Marcu egyetemi tanar megbízatást kapott, hogy Dascovici helyett töltsé be az államtitkári teendőket.

„Az ország és Öfelsége szolgálatában”

A Románia mai száma a következőket írja:

A vihar szárnyai átsuhanak a román földön. Nem először történik ez meg. A csapás súlyos, megrázza a lelkeket, amelyek nem tudják befogadni az igazságtalanságot. De a mi történelmünk nem egyéb, mint végtelen harc az igazságtalanság és az abszurdum ellen. Ebben a harcban gyakran győztünk, gyakran szenvedtünk el súlyos ütéseket, de sohasem maradtunk alul. A néptömegek között évszázadokon át megteremtettük a román lélek és test egységét. Nem kívántunk egyebet, csakhogy nyugodtan maradhassunk a mi földünkön. A sors azonban ismét megpróbáltatott bennünket. Minden ok meg van a fájdalomra, de semmi ok nincsen a habozásra. Az idő viharos. De az idök elmúlnak. A sors új csapásai alatt nem kell megörönyednünk, hanem annál erősebben és kitartóbban kell felemelkednünk.

A mai szuevedések nem sötétíthetik el a boldnapi napot. Hallgassuk meg, mit is mond Teofil Sidorovici miniszter, az ifjuság vezére: „Ne hagyjuk magunkat az ellenség kegyelére, amely reményeinket összeakarja zúzni, aki hitünkben meg akar ingatni, aki szomorúságunkban meg akar bennünket hajlítani. A román nem vesz el és az ország, amely anyai vitéz embert adott, a vihar után még erősebb és szilárdabb lesz.”

Ezekben a percekben gondoljunk nagy hőseinkre és a szent sírookra, amelyek örökre megőrzik a román határokat. Igyekezzünk az ő magaslataik emelkedni. Felejtünk el mindent, ami elválaszt. Értsük meg, hogy csak lelkünk egyesülése hozhatja meg a jövő győzelmét. Nincs most az idő a számadásokra, vádaskodásokra és az érdemek követelésére. Most csak egyetlen érdem van, az Ország és a Király szolgálatában állani. Tartózkodjunk a meggondolatlan cselekedetektől és szavaktól. Akadályozzuk ezt meg másoktól is.

Érzelmek és megtorlásaink gondolata oltadjon fel. Ma egyetlen ügynek, a román ügynek vagyunk katonái. Ezt kell mindenkinél a lelkébe vésní. Az országnak nincs szüksége gyengékre. A gyengéket az idök erős kúrtszáva ébressze fel. Ébresszük őket fel, vagy dobjuk ki őket magunk közül.

A nemzeti parancs — mondta tegnap Sidorovici miniszter — mindenképpen azt követeli, hogy az összes románok, bárhol legyenek, bármilyen koruk legyenek, vagy bármilyen helyzetben is legyenek, fogjanak össze a legdrágább román ügyek érdekében, járuljanak hozzá az igazi és egészséges propagandához, amelyre az országnak ma feltétlenül szüksége van: a Nép magasabb érdekeinek megmentése érdekében.

A Nép szolgálatában vagyunk ma minden létezőnkkel és minden erőnkkel. Meg kell értenünk, hogy az új helyzet vasfegyelmet követel.

A lélek indulatai vessék magukat az ész ellenőrzése alá. Vessék magukat alá azok felüligosodott ellenőrzésének, akik sorsunkat vezetik. Szolgáljuk az országot minden eltőlétségünkkel és erélyünkkel. Meg kell értenünk, amint arra Sidorovici miniszter rámutatott, hogy ezekben a pillanatokban „különböző okosságra és tapintatra van szükségünk, mert minden elisített akció éppen ellentétes eredményre vezet, mint amit tőle várunk”. Halljunk tehát az Ország és Öfelsége a király szolgálatában teljes határozottságunkkal és megfontoltságunkkal. Ezt követelik meg azok a súlyos pillanatok, amiket átélünk.

Németország nem szenvedhet vereséget ebben a háboruban”

— mondotta Colin volt holland miniszterelnök Berlin, julius 5. (Rador). A Stefani jelentésében volt holland miniszterelnök kiáltványt közzé: „Két világ frontján” cím alatt, amelyben azt állítja, hogy nem lehet többé arra számítani, hogy Németország vereséget szenvedjen ebben a háboruban. Colin kijelentette, hogy Hollandiának a jövőben kelet felé igazodnia politikájában.

LIUS 5.
széde
fogni
gátassuk a
etes nyugá-
elhatározá-
földünkön,
ánk összes
ó és egész
és a nyugá-
egész föld-
Nem fenye-
azonban, át-
ni bárki elé,
e hagyomá-
próbára tet-
hitünk van
ly Románia
nem gyen-
küllieink és
Öfelsége H.
átora köré,
zet, a trón
stenben, az
dseregében,
apjaiban is
t ősi föld-
hogy a ro-
ban tudni
védeni azt.
Ur megál-
ujból kisít
nemzetben
biztos ke-
a vihar,
nk hajóját.
beszédét a
ével fejezte
llár
elési
Roosevelt
00 repül-
A szená-
járulását
egszavazá-
kongressz-
összeülti,
ott le
de ugyan-
nem vesz
ban.
óleum-
dor). A
ar petro-
ették át-
ették ki,
ov lett.
adó R. T.
Pop 10.

együttessen emeljenek biztos védőfalat minden támadással szemben.

Szmilanszki Amerikában. Móse Szmilanszki, a nagyszerű író és publicista, a zsidó mezőgazdák vezére, Amerikában tartózkodik mostan. Hivatalos küldetése van: a KKL megbízásából jár az újvilágban. Élményeiről érdekes tárcasorozatban számol be a Háárechen. Tapasztalatai alapján nem osztja a felfogást, hogy az amerikai zsidók kulturális színvonalai alacsonyabb lenne az európai zsidókéknál. Barátai intétek, hogy amerikai előadásaiban, beszédeiben felszínesebb legyen. Olcsó tréfákkal dolgozzék, amikor az amerikai közönség előtt áll. Szmilanszki nem fogadta meg ezt a felkérést idegen tanácsot. És nem bánta meg. Rögtön meg tudta teremteni közönségével a kontaktust. Látta a hallgatói szemén-arcán, hogy érdekli őket az, amit mond, nyomon követik a fejtegetéseit. Az viszont igaz, hogy a nemzeti zsidó rétegektől eltekintve, nagy az ám-háárecség az amerikai zsidók között. Rabbira, kántorra is akadt, aki hadiállásban áll a héber betűivel.

A zsidók területi és gazdasági megoszlását nem találja egészségesnek. New Yorkban zsúfolódott össze. Itt ötödészt teszik ki az összlakosságnak. Csak egy generáció marad meg a testi munkánál; az új bevándorlók gyermekei már a kereskedelemre, a lateiner pályákra térnek át. Ezzel az állandó átrétegződéssel együttjár, hogy a zsidók egyre csereberélük a fertályt, amelyben laknak. Mert — meséli Szmilanszki — két New York van: egy internacionális, ez az üzleti negyed, amelyben összekeveredve, egymás hegyén-hátán élnek a legkülönbözőbb nációk. És egy nacionális New York, amelyben mindegyik népnek meg van a maga fertálya. A felcseperegett zsidók elhagyják a zsidó-negyedet és benyomulnak a tősgyökeres amerikai fertályába. Ezeknek nem mindig van kedvükre ez a szomszédosság és odébbáliknak tőle. De ugyanez történik a zsidófertályban, amelynek megürült lakásaiba például négernek költöznek. Itt a zsidók futnak meg az új szomszédoktól. Hogy az olaszok és a zsidók között milyen a szomszédosági viszony — ezt még nem volt képes Szmilanszki kideríteni. Még nem tudja, melyik náció tartja nagyobbra magát.

Az amerikai zsidók meglehetősen elidegenedtek az őssz-zsidóságtól. Az új nemzedéket csak nagyon vékony szálak fűzik a zsidó nemzet-testhez. Nem tudnak már jididisül és még nem tudnak héberül. (Az ortodoxok és a cionisták persze kivételek.) Szmilanszki nem volt képes megértetni magát velük, hiszen egyesegyedül csak angolul beszélnek. Akad, aki sajnálja, hogy ez a helyzet. De a legtöbbjük „fütyül“ rá, sőt fütyül mindenre!

Szmilanszki felveti a kérdést: Mit remélhetünk ettől az ifjúságtól zsidó nemzeti szempontból? És busan feleli: Tartok tőle, hogy édes-keveset, jóformán semmit. Az amerikai jiddis irodalom „levelét vesztett hosáná“ a zsidó ifjúság tulnyomó része számára. Héberül nem tanulnak, nem tudnak. Hogyan ítésselhet ilyenképpen kapcsolat köztük és a zsidó nép, reménye és ideáljai között? Kár, felettébb nagy kár ez. Mert emberi szempontból erősen értékes ez az ifjúság és ime — egyes kivételektől eltekintve, tulnyomó többségében — veszendőbe megy a zsidó nép számára.

Látott persze néhány biztató jelt is Amerikában Szmilanszki és igéri, hogy közelebb is beszámol.

Az európai élet fejlődése. Charles Seignobos, a Sorbonne tanára, írta ezt a kitünő új könyvet, amelynek tartalmából kiemeljük: Európa születése. Fizikai tényezők hatása, fajok. A civilizáció korszakai. Nyelvek eredete, népek alakulása és vándorlása. Társadalmi szervezet. Vallások. Görög-római civilizáció. Kereszténység. Nemzetek kialakulása. Középkor. Ujkor. Renaissance. Reformáció. Vallásháborúk. Az angliai forradalom. XIV. Lajos kora. Merkantil iskola. Felvilágosult zsarnokság. A francia forradalom és az inváziós háborúk. Napoleon. A társadalom átalakulása. XIX. és XX. század. A nagy háború és következményei. Kommunista diktatura. Tekintélyrendszerek. Válságok. Állami közbeavatkozás. Új formák felé. Seignobos legújabb műve: Az európai élet fejlődése, 429 lapon, Athenaeum kiadásban, szép kiállításban és pompás díszes kötésben 275.— lel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

A VAAD LEUMI ÜLÉST TARTOTT. Az Olaszország hadüzenete által teremtett új helyzettel kapcsolatosan a palesztinai zsidó nemzeti tanács sűrűs ülést tartott, amelyen behatóan tanulmányozták a jisiv teen-dóit. Az ülésen elnöklő Jicchak ben Cvi beszámolt a kormány főtítkárnál tett látogatásáról, Móse Shertok, a Jewish Agency politikai osztályának vezetője, pedig azokat az intézkedéseket ismertette, amelyeket a katonai és polgári hatóságok fogantatosítottak. Shertok hangsúlyozta, hogy a kormányhatóságok minden téren együttműködnek a zsidó intézményekkel. Az ország védelme biztosítva van. J. Supraski a gazdasági helyzetről számolt be és kihangsúlyozta, hogy sűrűs gyűjtési akciót kell lebonolyítani azoknak a gazdasági intézményeknek a támogatására, amelyeket a Földközi tengeri forgalom megszűnése súlyosan érintett. A Vaad Leumi tanácsa határozatot fogadott el, amely szerint nagyobb összegeket fognak kérni a kormánytól védelmi célokra, elő fogják készíteni azokat a helyeket, ahová szükség esetén a gyermekeket átköltöztetik.

A PALESZTINAI FŐKORMÁNYZÓ BESZÉDE. A palesztinai főkörmányzó, Sir Harold MacMichael, nagy beszédet mondott a jeruzsálemi rádióban. A főkörmányzó bejelentette, hogy tekintettel az ország feljavult biztonsági helyzetére, a régi, tehát a június 15-ike előtt elkövetett bűneseteket kivonják a katonai törvényszékek hatásköréből. A katonai törvényszékek a jövőben csak egészen súlyos esetekkel fognak foglalkozni, anélkül azonban, hogy halálos ítéletet hozhatnának. A régi eseteket, mint amilyenek a gyilkossági kísérletek, június 15-től kezdődően a polgári bíróságok fogják letárgyalni. Ezután a főkörmányzó az ötödik menetoszlop tevékenységéről és annak veszélyeiről beszélt és óva intette a lakosságot attól, hogy a hazaáruló propaganda eszközevé váljék.

Ha van köztetek olyan, aki kételkedik a háború kimenetelét illetően, engedje meg, hogy néhány tényre emlékeztessem, — mondotta a főkörmányzó. A kultúra végeredményben a vallásos érzelemre támaszkodik, a jó és a rossz, az igaz és a hazug, a való és a hamis, a szép és a megvetendő közötti különbségre és arra a kötelességre, hogy életünket ennek megfelelően irányítsuk. A főkörmányzó beszédét azzal fejezte be, hogy Palesztina jövője szorosan összefügg a szövetségesek sorsával és ama reményének adott kifejezést, hogy Anglia végül is győzni fog.

A MUNKASPART TANÁCSKOZÁSAI. A munkaspárt tanácsa számos delegátus jelenlétében nagyfontosságú ülést tartott, amelyen M. Shertok, a Jewish Agency végrehajtó bizottságának tagja, J. Ben Cvi és dr. A. Katznelson, a Vaad Leumi végrehajtó bizottságának tagjai mondtak beszédeket. A szónokok ismertették azt a helyzetet, amelyet az olasz hadüzenet teremtett. Hangsúlyozták, hogy nincsen ok a nyugtalan-ságra, mert Palesztina katonai és polgári védelme biztosítva van. Anyagi eszközöket kell azonban teremteni az egyéni légvédelem megszervezésére. A párttanács határozatot fogadott el, amelyben felszólítja a palesztinai zsidó munkásságot, hogy a legnagyobb áldozatkészséggel támogassa a Kofer Hajisuv és a Maz Chirum alapokat, amelyekre ezekben a nehéz napokban igen jelentőségteljes hivatás vár.

NEGYVENÖTEZER FONTOT SZAVAZTAK MEG A JERUZSALEMI KÖRZET CÉLJAIRA. A kormány 45 ezer fontot szavazott meg a jeruzsálemi körzet céljaira, amelyet a háromnegyede milliónyi segélyakcióból fizetnek ki. Ebből 28 ezer 500 fontot különböző arab faluk közelében megindítandó közmunkálatokra fordítanak. A tervek szerint ebből az összegből utakat építenek, kórházakat, iskolákat és vízvezeték-hálózatot létesítenek. 9605 fontot a munkanélküliek közvetlen támogatására, 2850 fontot az iskolák támogatására fordítanak, míg 4500 fontot a különböző városi és falusi hitközségek között osztanak szét.

JÓVAHAGYTAK TEL-AVIV SZÜKSÉG-KÖLTSÉGVETÉSE. A kormány jóváhagyta Tel-Aviv szükség-költségvetésének 5 ezer fontról 10 ezer fontra való emelését. Ezt az összeget polgári védelem, első segély céljaira, valamint különleges vizellátási gépek beszerzésére fordítják. Azt a haterzer fontot, amelyet a vásárcsarnok második eme-

letének felhuzására szántak, utépitésre fogják felhasználni. A kormány újabb 10 ezer fontról szóló csekket nyújtott át a városi tanácsnak, a közmunkálatok támogatására.

A TEL-AVIVI HITKÖZSÉGI TANÁCS KÖLTSÉGVETÉSE. A tel-avivi hitközségi tanács a napokban szavazta meg új költségvetését, amely 7500 fontot irányoz elő.

ZSIDÓ TÖBBSÉG HAIFABAN. Az 1938. év áprilisában lebonyolított zsidó népszámlálás most közzétett adataiból kitűnik, hogy Haifa zsidó lakossága 54.118 lelket számlál, ami azt jelenti, hogy a zsidók elérték a többséget Haifában, amelynek összlakossága 99 ezer lélek.

A MAKKABI FELHÍVÁSA A ZSIDÓ IFJUSÁGHOZ. A palesztinai Makkabi országos tanácsa határozatot fogadott el, amelyben kihangsúlyozták, hogy az általános világhelyzet alakulása nem engedi meg többé azt, hogy a zsidó ifjúság távol tartsa magát a háborútól. A palesztinai Makkabi keretbe tartozó ifjúság kész vállalni a harcot a szövetségesek oldalán és felszólítja az ország összes ifjúsági szervezeit, hogy csatlakozzanak eme felhívásához.

UJ KÓRHÁZ ÉPÜL MEIR SFEJA KÖLÓNIAI. Az amerikai ifju Hadassa nőszervezet ötezer fontot gyűjtött össze egy új kórház építésére Meir Sfeja gyermekfaluban. A kórház Eliza Seligsberg nevére fogja viselni, aki 1918 óta életét annak szentelte, hogy a palesztinai betegekéről gondoskodott.

MÁLTÁBAN TARTÓZKODNAK A „RODI“ OLASZ GÖZÖS UTASAI. A Jewish Agency bevándorlási osztálya tegnap táviratot kapott, amelyben közlik, hogy a Rodi olasz gözös zsidó utasai Máltában tartózkodnak. A gözöst utközben érte az olasz hadüzenet és anélkül, hogy utasait partra szállította volna Haifában, visszatért Olaszország felé. Közben azonban angol hadihajók a gözöst elfogták és Máltába kísérték.

A PALESZTINAI IPAR NYERSANYAG-ELLÁTÁSÁNAK KÉRDÉSE. Noha a jelenlegi helyzet megnehezítette a nyersanyag behozatalának lehetőségét, nem áll fenn az a veszély, hogy a palesztinai ipar nyersanyag hiányában szenvedjen. A Jewish Agency támogatásával a palesztinai iparvállalatok olyan tartalékokat gyűjtöttek fel, amelyek néhány hónapra biztosítást képeznek az ország ipari nyersanyag-ellátását.

ARAB-ZSIDÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS. Az arab-zsidó együttműködés ligája kiáltványt intézett az ország lakosságához, amelyet felszólított, hogy működjék együtt az ország védelmében és a háborúból származó gazdasági kérdések megoldásában.

A VAAD LEUMI KULTURBIZOTTSÁGNAK TEVEKENYSÉGE HAIFABAN. Az „Egy mill alap“ — Palesztina legkisebb pénzegysége — igen népszerű a haifai zsidóság körében. A havi 30 milles hozzájárulás segítségével ez a kulturális, amelyet a Vaad Leumi teremtett, igen széleskörű közművelődési tevékenységet fejtett ki az év folyamán. Az alap legfröbb eredménye az volt, hogy ingyenes esti héber tanfolyam-hálózatot létesített. Ebbe a hálózatba bekapcsolódtak Haifa városa összes negyedei. Ötvennyolc osztályban körülbelül 1500 személy tanult héberül, ami az ötszörösét teszi ki az előző év tanítványainak. E tanfolyamoknál 35 tanítót foglalkoztattak, akiknek javarésze azelőtt munkanélküli volt.

Az alap támogatásban részesít öt olyan kulturegyesületet, amely Haifa vidékén és Zebulon völgyében fejt ki tevékenységet. Héber tanfolyamokat létesítettek a keleti zsidók, spanyolok, szalonikiiek, kurdok, sziriak részére is. A kulturbizottság több előadást rendezett az év folyamán, amelyeknek előadói a palesztinai szellemi élet legkiválóbb képviselői közül kerültek ki. A kulturbizottság keretében működik a „Bibliát a népek“ egyesület, amelynek négy főlkja három osztályt létesített abból a célból, hogy írni és olvasni tanítsák a keleti zsidó közösségek analfabéta fiataljait. Ez a vállalkozás a legteljesebb sikerrel járt és az egyesület most újabb tanosztályok létesítésének gondolatával foglalkozik. Az „egy mill alap“nak Haifában haterzer tagja van, akik közül azonban sokan még a csekély hozzájárulást sem képesek fizetni a nehéz gazdasági helyzet miatt.

NYILVANOS MOSE GLUCKSOHN EMLÉKÜNNEPÉLY. A tavaly elhunyt neves héber publicistának és cionista vezetőnek, dr. Mose Glücksohnnek halála első évfordulója

alkalmából a klacionisták világszövetsége a tel-avivi tanítók házában nyilvános emlékünnepélyt rendezett, amelyen elnökek dr. Berlin méltatta Glücksohn egyéniségét. Berlin után dr. Mossinson szólalt fel, aki negyven éven keresztül barátja és munkatársa volt Glücksohnnek.

Görögország

IDEIGLENES PALESZTINA-HIVATALT LÉTESÍTETTEK ATHENBAN. Miután Olaszország hadbalépése magával hozta azt, hogy a Palesztina felé irányuló zsidó bevándorlásnak a Balkán államokon keresztül kell történnie, a Jewish Agency bevándorlási osztályának kezdeményezésére ideiglenes Palesztina-hivatalt létesítettek Athénban, amelynek feladata lesz elintézni a átutazó bevándorlók ügyeit.

Oroszország

ODESSZAN KERESZTÜL PALESZTINA-BA. A napokban egy orosz gözös fedélzetén kilenc palesztinai állampolgár indult el Konstantinápoly érintésével Palesztina felé. Közöttük van Hanoch Reichmann, a Hechalue danieli kiküldöttje. Mindannyian Svédországon keresztül jutottak el Dániából Oroszországba.

Amerika

AZ AMERIKAI ZSIDÓSÁG ÉS A PALESZTINAI JISUV. A cionista „Emergency Committee“ Washingtonból táviratot küldött a Jewish Agency végrehajtó bizottságának, amelyben a jisiv közvéleményének hangulata iránt érdeklődik. A kérdésre a végrehajtó bizottság az alábbi választ küldötte: „A jisiv nyugodt és mindent elkövet, hogy a háborús körülmények között is folytassa mindennapi munkáját. A jisiv tudatában van annak, hogy léte a háború kimenetelétől függ és ezért minden rendelkezésére áll emberi és anyagi eszköz az ország védelmébe állítani. A jisiv reméli, hogy a mandátarius kormány megteszi a szükséges intézkedéseket arra, hogy Palesztinát megóvja a veszélytől és fel fogja használni azt a segítséget, amelyet a jisiv mint természetes szövetséges nyújthat. A jisiv bizik abban, hogy Amerika zsidósága teljesíteni fogja kötelességét a zsidó néppel szemben, abban a nagy világválságban, amelynek végső kimenetelére a zsidó nép és a cionizmus sorsát is eldönti.“

ELIEZER KAPLAN TEVEKENYSÉGE AMERIKÁBAN. Az United Palestine Appeal egyesült palesztinai pénzgyűjtő alap kampányával egyidejűleg a New Jersey állambeli zsidó hitközségek konferenciát tartottak, amelyen Eliezer Kaplan, a Jewish Agency kincstárosa, beszédet mondott a palesztinai politikai és gazdasági helyzetéről. A konferencián felszóltak Louis Lipski, Kurt Blumenfeld, Prinz rabbi és Maurice Samuel is.

Tüntetések Indiában

Cabul, július 5. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Suphas Bose-nek, az indiai nemzeti kongresszus volt elnökének letartóztatása miatt tüntetések voltak India számos városában és körzetében. Kalcutta külvárosában a rendőrség kénytelen volt többtizen közelbelni. Delhiben fegyveres katonák rálöttek a tüntetőkre. Több halott és számos sebesült van.

— Maróczy Géza: A modern sakk vezérkönyve kezdőknek, haladóknak, mestereknek. Az egész világ sakkírsadalmára ünneplő most Maróczyt hetvenedik születésnapja alkalmából. A legnagyobb magyar sakkmeister most megalkotta a nagy magyar sakkkönyvet, azt az átfogó és mindenre kiterjedő munkát, mely eddig nálunk hiányzott. Nagy-alaku, kimerítő, teljes és rendszeres sakkkönyv ez, egy pedagógiai érzékkel is megáldott kiváló elme alkotása. Megbízható oktatója a kezdőknek, tapasztalt kalauza a haladóknak, de értékes mondanivaló van annak számára is, akik már a mesterfokot is elérték. Hangja, stílusa, előadómódja a legmagasabb színvonalat képviseli, a megjegyzéseim ácsillamló életfilozófia pedig rával a bölcs mesterre, aki a sakknak élt, de nem vált egyoldalúvá. Maróczy Géza új sakkkönyve: A modern sakk vezérkönyve kezdőknek, haladóknak és mestereknek, rengeteg ábrával és feladvánnyal, Patheon kiadásban, szép kiállításban füve 216, kötve 285 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Pantheon újdonságok jegyzékét.

Miért

A lóvá

Visszavonták ahol katonai,

Bucuresti, júli a főváros katonai daletet adott ki, talmazza:

1. szakasz. Az kiadott fegyvervet ket veszik. Kive fegyverengedélye és a vállalatok engedélyek (ez utáni dátummal.

2. szakasz. Miseselési engedélye mint azok, akik neküü tartanak anyagot, kötelese szolgáltatni, a vá a falvakban a cse

3. szakasz. A lgyobb szigorúság rendeikesezkekhez 4. szakasz. Tiloság, vagy a hadse latok elszállásolás 5. szakasz. Mineste 11 órákor be

6. szakasz. Vég minden olyan nyilklubot, ahol a had védelméről terjesz szólnak.

7. szakasz. A le den gyűlés a kator gedéiye nélkül.

8. szakasz. Tilos bármelyik külföldi ezáltal zavart elő műveleteiről tárgy

9. szakasz. A le részesül minden sz re, a hadsereg műv lásának, vagy pedi lánsgának mega felhívás, vagy buzo 10. szakasz. Bü den polgári szemé foglalt cselekmény tőt nem jelenti fél

11. szakasz. Háb kommentár — még mán, vagy a szöve zeteről.

12. szakasz. Va pen egyetlen ideger hat utlevél nélkül.

13. szakasz. Szig teni nyitl mezon, v lágosságot előidezn

14. szakasz. Tilos rejtegetni.

15. szakasz. Senl hogy igazolja maga gári ágensek igazol

Az ejtőern

16. szakasz. Min jelenteni a legköze hamilyen repülőgépe lés szállni.

17. szakasz. Min tona, — külön par les a feszálló ejtőer ben tartani. Minde teljes segédkezni a nyűsők, vagy a kér

Br

Klimatikus nyaralás a Körös-part r állítás, bizókura.

STEINMETZ 2

Miért üzték ki Évát a paradicsomból?

Mert evett a tudás almafájáról és mégsem tudta, hogy **Sulfamyl** puder és krém nélkül nem lehet egy szép asszony!

A lövő város katonai parancsnokának nagylontosságu rendelete

Visszavonták a fegyverviselési engedélyeket. Bezárják az olyan klubokat, ahol katonai, vagy politikai ügyekről beszélnek. Intézkedések az ejtőernyősök ellen

Bucuresti, július 5. Argăseanu tábornok a főváros katonai parancsnoka tegnap rendeletet adott ki, amely a következőket tartalmazza:

1. szakasz. Az ország összes lakosainak kiadott fegyverviselési engedélyek érvényüket veszítik. Kivételt képeznek a vadász-fegyverengedélyek, a tartalékos tiszteknek és a vállalatok őrzőszemélyzetének kiadott engedélyek (ez utóbbiak 1940 május 20 utáni dátummal).

2. szakasz. Mindazok, akinek fegyverviselési engedélye érvényét veszítette, valamint azok, akik fegyverviselési engedély nélkül tartanak fegyvert, vagy robbanóanyagot, kötelesek azt 1940 július 6-ig beszolgáltatni, a városokban a rendőrséghez a falvakban a csendőrséghez.

3. szakasz. A lakosság köteles a legnagyobb szigorúsággal a lég- és gázvédelmi rendelkezésekhez alkalmazkodni.

4. szakasz. Tilos megtagadni a katonaság, vagy a hadsereg tulajdonát képező átlakot elszállásolását.

5. szakasz. Minden nyilvános helyiséget este 11 órákor be kell zárni.

6. szakasz. Véglegesen be fognak zárni minden olyan nyilvános helyiséget, vagy klubot, ahol a hadseregről, vagy az ország védelméről terjesztenek híreket, vagy beszélnek.

7. szakasz. A legszigorúbban tilos minden gyűlés a katonai hatóságok írásos engedélye nélkül.

8. szakasz. Tilos propagandát kifejteni bármelyik külföldi nagyhatalom javára és ezáltal zavart előidézni. Tilos a hadsereg műveleteiről tárgyalni.

9. szakasz. A legszigorúbb büntetésben részesül minden szabotázsra, pánikkeltésre, a hadsereg műveleteinek, vagy rekvirálásának, vagy pedig az adófizetés zavartalanosságának megakadályozására irányuló felhívás, vagy buzdítás.

10. szakasz. Büntetésben részesül minden polgári személy, aki a fenti szakaszba foglalt cselekményeket, vagy azok elkövetését nem jelenti fel.

11. szakasz. Háború esetén tilos minden kommentár — még a kedvező is — a román, vagy a szövetséges hadseregek helyzetéről.

12. szakasz. Vasuton, hajón, repülőgépen egyetlen idegen állampolgár sem utazhat utlevél nélkül.

13. szakasz. Szigorúan tilos tüzet gyújtani nyílt mezőn, vagy zárt helyiségből világosságot előidézni légiriadó esetén.

14. szakasz. Tilos idegen személyeket rejtgetni.

15. szakasz. Senki sem tagadhatja meg, hogy igazolja magát, ha katonai, vagy polgári ágensek igazolására szölik fel.

Az ejtőernyősök elleni védekezés

16. szakasz. Mindenki köteles azonnal jelenteni a legközelebbi hatóságnál, ha valamilyen repülőgépből idegen ejtőernyőst lát leszállni.

17. szakasz. Minden felfegyverzett katonai, — külön parancs nélkül is — köteles a leszálló ejtőernyőst elfogni, vagy helyben tartani. Minden polgári személy köteles segíteni a katonáknak az ejtőernyősök, vagy a kémek elfogásánál.

18. szakasz. Tilos kaszárnyák, katonai raktárak, állomások, vonatok, katonai karavánok, nemzetvédelmi üzemek környékén való álldogálás, vagy az ezekbe való belépés illetéktelen személyeknek.

19. szakasz. Senkinek tilos rádióadókat, drótnélküli távirót, vagy postagamb tenyészetet engedély nélkül. Az engedélyezett postagamb tenyészet nem adható el és nem szállítható más városba.

20. szakasz. Tilos magánosoktól származó leveleket egyik helységről a másikba szállítani.

21. Tilos bármilyen eszközzel pánikot kelteni a lakosság körében.

22—25. szakasz arról intézkedik, hogy a fenti rendelkezések ellen vétőket, vagy bűntársait 1 hónaptól 2 évig terjedő büntetéssel sújtják.

A 26. szakasz szerint azokat, akik a 18. szakaszban foglalt cselekményt követik el és akiknél fényképezőgépet, festőeszközöket, stb. találnak, a következő büntetésekkel sújtják: ha román állampolgár, 5—25 évig terjedő kényszermunka és 2 ezer lejtől 100 ezer lejtig terjedő kényszermunka, ha idegen állampolgár, 5—15 évig terjedő kényszermunka, ha a román állam szolgálatában álló idegen, 10—25 évig terjedő kényszermunka.

27. szakasz. A hazaárulás és kémkedés büntetése 2 hónaptól életfogytiglanig tartó kényszermunka és 2 ezer lejtől 100 ezer lejtig terjedő pénzbüntetés. A hazaáruláson vagy kémkedésen ért személyeket azonnal átadják a hadbírósnak.

részkedett elhallgatni ezt az ígéretet s számba nem venni annak jelentőségét. Ez mutatja, hogy milyen felfogás uralkodik Angliában a jogok és ünneplés igéreték tekintetében. Mértékadó német körökben azt hiszik, hogy végre a világ is megértette ezt.

Róma, július 5. (Rador). A Stefani iroda jelenti, hogy az angoloknak azon kísérlete, hogy hatalmukba kerítsék a francia flottát és az oráni támadás mély hatást keltett az olasz közvéleményben. Az angolok minősíthetetlen árulást követtek el: a tegnapi szövetséges hajóra tüzeltek s akik messziről tették ezt, jól tudva, hogy a fütetlen francia sorhajók nem tudják neheztüzségüket használni. Mindez jól mutatja az angolok tisztességtelen módszereit.

A bordeauxi kormány elismerésének kérdése az alsóház előtt

London, július 5. (Rador). A Reuter jelenti: Egy képviselő megkérdezte a kormányt az alsóház csütörtöki ülésén, hogy elismeri-e még a bordeauxi francia kormányt, amely német ellenőrzés alatt áll? Buttler külügyi államtitkár írásban a következő választ adta:

„Anglia franciaországi nagykövete és a követség személyzete június 23-án elhagyta Franciaországot a német haderő megjelenése következtében. A Pétain-kormányt továbbra is a francia követség képviseli Angliában, amelynek vezetését egy követségi tanácsos vette át. Nem lehet még pontosan meghatározni kapcsolataink módját Pétain tábornok kormányával.”

A francia rádióállomások újra megkezdik adásaikat

Berlin, július 5. (Rador). A német fegyverszüneti bizottság csütörtöki ülésén főleg a francia rádióállomások leadásainak kérdését vitatták meg. Elhatározták, hogy a francia kormány megengedje, hogy a meg nem szállt területeken újra szolgálata helyezze a francia leadókat. A leadásokért a francia kormány teljes felelősséggel tartozik és a német hatóságok nem fognak alkalmazni semmilyen cenzurát.

„Bulgária megőrizte nyugalma és nem mozgósított” — mondotta Gabrovski belügyminiszter

Berlin, július 5. (Rador). A DNB jelenti, hogy a délbulgáriai Gorra Giunaga helységben tartott négyülés alkalmával Gabrovski belügyminiszter a következőket mondotta:

„Bulgária ezekben a fenyegető időkben megőrizte nyugalma és nem mozgósított. Bulgária politikája békés.”

A Népszövetség angol tisztviselői elhagyták Genfét

Genf, július 5. (Rador). A DNB közli, hogy szerdán vagy csütörtökön gépkocsin majdnem az összes angol népszövetségi tisztviselő sűrűn elhagyták Genfét. Körülbelül kilencvenen utaztak el, köztük Lester, a Népszövetség angol főtisztviselője. Ugy tudják, hogy a meg nem szállt francia területen utaznak a spanyol határig. A nemzetközi munkahivatal, mely Vichibe akart költözni, majd később Kanadába, most összes okmányaival és irataival Dél-Amerikába akarja áttenni székhelyét.

Zavartalanul bonyolítják le a német-olasz árucseré-forgalmat

Róma, július 5. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A közlekedési miniszter közölte, hogy a háború következtében előállott vasuti torlódások ellenére a német szén teljes rendben érkezik meg. Németország havonta több, mint egy millió tonna szenet szállít. Az elmúlt hónapban egy millió 85 ezer tonnát szállított. Olaszország ugyanekkor fokozta élelmiszerszállítását Németországba. Az elmúlt hónapban 12.413 vagon élelmiszeletet küldött Németországba az előző hónap 6106 vagonjával szemben.

Ujra megindult a hajóforgalom a Dunán

Országőrök helyettesítik a behívott postásokat és vámítségviselőket

Bucuresti, július 5. (Rador). A tegnapi naptól kezdődően 757 országőr helyettesíti a mozgósított tisztviselőket a postánál, vámnál, pénzügynél, CFR-nél, valamint bucaresti városnál.

A beszarabiai és bukovinai menekültek felségélyezése tovább tart. Mindegyik országőr azon van, hogy minél nagyobb haszra lehessen a sorsüldözötteknek. A kereskedő világ tevékeny részt vesz a segélyekben.

Galat, július 5. (Rador). Tegnap ismét

megindult a hajóforgalom a Dunán. Azok a beszarabiai és bukovinai bírók, állami ügyvédek és az igazságügyminisztérium tisztviselői, akiknek elhelyezésük még nem intéződött el július 15-ig kérvényt adhatnak be Pastiahoz, az igazságügyminisztérium személyzeti osztályának igazgatójához.

A menekültek felségélyezése érdekében a tantestület bankja június 5-től kezdődőleg nem folyósít hitelt.

Churchill beszédének visszhangja

Berlinben és Rómában brutális eljárásnak minősítik a francia flotta elleni angol fellépést

London, július 5. (Rador). Mint már lapunk tegnapi számának második kiadásában jelentettük, Churchill miniszterelnök csütörtökön délután az alsóházban beszédet mondott a francia flotta elleni életbeléptetett angol intézkedésekről. Kijelentette, hogy az angol kormány egyetlen feltétele volt a fegyverszünet után a franciákkal szemben, hogy a francia flottát még a fegyverszünet aláírása előtt angol kikötőbe irányítsák. Darlan tengernagy minden biztosítéka ellenére, tíz nappal ezelőtt a francia hajóegységeknek csak egy része érkezett meg az angol kikötőbe. Reynaud ezenkívül megígérte, hogy a Franciaországban elfogott négy száz német repülő nem adják ki, hanem Angliába szállítják. A bordeauxi kormány ezt az ígéretét sem tartotta be. A francia flotta elleni fellépést

az angol kormány tagjai egységesen határozták el. A Portsmouth, Plymouth és Sherness kikötőkben levő francia hajók elfogadták az angol kormány felhívását. Oranban a Dunkerque és Strassbourg francia páncélosok állomásokban a francia tengernagynak a következő feltételeket adták át: 1. Folytassa a harcot; vagy 2. hajózzon valamely angol kikötőbe. A francia tengernagy visszautasító válaszára megnyitották a tüzelést. Harc közben több francia hajó elsüllyedt, vagy megrongálódott. Angol hajók nem sérültek meg. — Ilyenformán megakadályoztuk, hogy a francia flotta az ellenség kezébe kerüljön. Ezt a kikerülhetetlen elhatározásunkat a nemzet, az Egyesült Államok, az egész világ és a történelem van hivatva megítélni.

Churchillt melegen ünnepelte az alsóház

London, július 5. (Rador). A Reuter iroda megállapítja, hogy csütörtökön szinte gyászos hangulat volt az alsóházban, amikor Churchill beszámolt a francia hajók elleni támadásról. Látszott, hogy magának a miniszterelnöknek is nehezebbé esik a tények felsorolása. Halotti csend támadt az alsóházban, amikor a miniszterelnök bejelentette a franciák vesztéseit. A nyomott hangulat csak akkor engedett fel, amikor Churchill kijelentette, hogy az alsóházra bizza a hely-

zet megítélését. Ezeket a szavakat nagy tetszéssel fogadták. Az alsóház tetszése még nagyobb vált, amikor Churchill kifejezte a kormány azon elhatározását, hogy a győzelemig folytatják a harcot. Mikor a miniszterelnök elhelyezkedett székein, láthatóan fáradt volt a fizikai és erkölcsi megerőltetésből. A tetszénnyilvánítás megújult, amikor ismét felemelkedett helyéről és zárt ülés tartását javasolta.

Az angol fellépés berlini és római visszhangja

Berlin, július 5. (Rador). A DNB közli, hogy az alsóház ülésén történtek csak megérintik berlini politikai körökben azt a benyomást, hogy Anglia szövetsége hajóhadának elköltetésével akarja pótolni komoly veszteségeit. Rámutatnak arra, hogy az a mód, ahogy Churchill indokolni igyekszik a Fran-

ciaország elleni brutális intézkedéseket, minősíthetetlen ténykedés s nem rejtheti el az angol alávalóságát. Határozottan hangoztatni kell, hogy a német birodalom a német-francia fegyverszüneti szerződésben ünnepélyesen kijelentette, hogy a francia flottát nem használja fel hadicélokra. Churchill me-

Bratca

Klimatikus nyaralóhely. Kellemes nyaralás a Körös-part mentén Bőséges, izletes állítás, vizókúra. Szigorúan ort kóser.

STEINMETZ ZSIGMONDNE-ÉK

HIREK

— Az igazságügyi személyzet felépítése! Bucurestiből jelentik: Azok a bírák, állami ügyvédek, igazságügyminisztériumi tisztviselők, akik beosztásukkal nincsenek megelégedve, július 15-ig kérvényt terjesztenek elő Pastia igazságügyminisztériumi személyzeti igazgató címére.

— Nagyszabású lopás Lugoson. Lugosról jelentik: Az Edmund Hoffer tulajdonát képező textilgyárban nagyszabású lopást fedeztek fel, amelyet azonnal bejelentettek a rendőrségen. A bevezetett nyomozás sikerrel végződött és a teteseket több munkás személyében le is tartóztatták. Az ellopott nyersanyag nagy értéket képvisel. A nyomozás további sikere érdekében a letartóztatottakat titokban tartják.

— Nemzetiségi népiszkolákat építenek Kárpátján. Ungvárról jelentik: A napokban Kárpátja községeiben hat új népiszkola építést kezdik meg. Három községben rutén, egy másik községben két román iskolát építenek. A kormány 100 ezer pengőt bocsátott rendelkezésre az iskolaépítések céljaira. Tizenhat félbemaradt iskolaépületet is befejeznek.

— Számos kolozsvári cég visszakarta az állami árlejtéseken való részvételi jogát. A pénzügyminisztérium számos kolozsvári cégnek visszaadta azt a jogát, hogy résztvehesse az állami árlejtéseken. Az utóbbi időben ugyanis a pénzügyminisztérium központi árlejtési bizottsága igen sok kolozsvári céget a rossz állami szállítók listájára helyezett és ezzel megvonta tőlük azt a jogot, hogy az állami szállításon résztvehesse. A Hivatalos Lap június 5-ik 129-ik számában azután pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, amely számos kolozsvári céggel szemben visszavonta a korábbi tiltó rendelkezést és így ezek a cégek most már akadálytalanul résztvehetnek a jövőben a közárlejtéseken.

— Nagyban emelkedik a Németország és Olaszország közötti kereskedelmi forgalom. Berlinből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium jelenti, hogy a vasutvonalaknak a háború miatti rendkívüli megterhelése ellenére a német szénállományok Olaszország részére a legnagyobb pontossággal történnek. Németország a múlt hónapban 1.085 ezer tonna szén szállított Olaszországnak. Olaszország ugyanebben az időszakban növelte élelmiszer-kivitelét Németországba. Az előbbi hónappal ellentétben, a múlt hónapban az eddigi 6.176 vagon helyett 12.413 vagon élelmiszert szállítottak Németországba.

— Adományok a menekültek részére. Dr. Coriolan Tataru királyi helytartó, valamint a helytartóság és a tartományhoz tartozó megyék, községek és városok tisztviselői egy napi fizetésüket a menekültek segélyezésére ajánlották fel. Az összeget a napokban adják át az illetékes hatóságoknak, hogy hozzájáruljanak a menekültek szenvedéseinek enyhítéséhez, hogy azok támogatásra találjanak a háza ólában.

— Gyógyszerészet, Gyógyszerkészítés Prof. David műve, három kötet, I—II. Gyógyszerésztudomány, III. A gyógyszerkészítés elemei. A III. rész külön 432 lej, a három rész együtt 1080 lej Lepagenál Kvár. Postán utánvétellel.

— Dr. Mandel Forrázó Iroda Memorandumai 24. Telefon 16-37.

— Minden részvény után illetéket kell fizetni. A bélyegadó törvény legújabb módosítása újabb feladatot ró a részvénytársaságokra és újabb illetéket állapít meg a részvényekre. Eddig úgy volt, hogy csak a bemutatásra szóló részvények után kellett évi 1/2%-os illetéket befizetni, az új törvény azonban most kiterjesztette ezt az illetéket az összes részvényre, tehát a névre szóló részvényekre is. A részvénytársaságok kötelesek július 31-ig az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz külön kimutatást benyújtani az összes részvényekről és minden egyes részvény után leróni az 1/2%-os illetéket. A részvénytársaságok ezeket az illetékeket azután a részvényesektől hajtják be. A bejelentés szigorú formáltságát és az illeték kiszámításának módját a legpontosabban ismerteti a Kereskedők Lapja legközelebbi száma, amelyet tehát minden részvénytársaságnak és minden részvényesnek olvasnia kell. A Kereskedők Lapja ezenkívül közli a rendkívüli viszonyok következtében kiadott mindazon rendelkezéseket és utasításokat, amelyek a kereskedőket és iparosokat különösen érdekli, valamint az újabb megjelent összes többi törvényeket, rendeleteket, híreket és információkat. A lap kiadóhivatal: Oradea, Str. Dr. Ioan Ciordas No. 44., előfizetési ára egy évre 700 lei.

— Új szolgálati rend lépett életbe a kolozsvári városban. Belligymiszteri rendelkezésre július elejétől kezdődően új szolgálati rend lépett életbe a kolozsvári városban. A tisztviselők hétfő óta — a rendkívüli helyzetre való tekintettel — délelőtt 9-1-ig és délután 4-7-ig dolgoznak hivatalaikban. Az új munkarendnek megfelelően megváltoztak a polgármester fogadóórái is. A polgármester ezután hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 12-1 óráig áll a polgárság rendelkezésére. A többi hivatali órák alatt a polgármester az ügyosztályvezetőket fogadja és hallgatja meg jelentéseiket a városi ügymenetről a következő beosztás szerint: Hétfőn délelőtt 10-11: Közigazgatás, 11-12: pénzügy, 16-17: anyakönyv, jogügy, 17-18: MONT, 18-19: egészségügy. Kedden 10-11: műszaki osztály, 11-12: számvétség, 12-1: gazdasági, délután 16-17: főtűkarság, 17-18: MONT, 18-19: állategészségügy. Szerdán délelőtt 10-11: közigazgatás, 11-12: pénzügy, délután 16-17: anyakönyv, jogügy, 17-18: MONT, 18-19: egészségügy. Szombaton délelőtt 10-11: műszaki osztály, 11-12: számvétség, 12-1: gazdasági, délután 16-17: MONT, 17-19: városi üzemek. Csütörtökön délelőtt 10-11: műszaki osztály, 11-12: számvétség, 12-1: gazdasági, délután 16-17: főtűkarság, 17-18: MONT, 18-19: állategészségügy. Pénteken délelőtt 10-11: közigazgatás, 11-12: pénzügy, délután 16-17: anyakönyv, jogügy, 17-18: MONT, 18-19: egészségügy. Szombaton délelőtt 10-11: műszaki osztály, 11-12: számvétség, 12-1: gazdasági, délután 16-17: MONT, 17-19: városi üzemek. A polgármester ezenkívül mindennap délelőtt 9-10-ig szemlét tart az ügyosztályok felett.

— A kiirtott területek kisebbségi vasutasainak sorsa. Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága úgy intézkedett, hogy a kisebbségi vasuti személyzetet, akiket előzőleg az ország belsejébe helyeztek Beszarábiából és Észak-Bukovinából, távirati uton kérdezzék meg, nem akarnak-e visszatérni az elcsatolt területekre. A CFR vezérigazgatósága hozzájárul a repatriálásukhoz.

— Meghalt dr. Császár Elemér. Budapestről jelentik: Dr. Császár Elemér, a Corvinus-koszoru tulajdonosa, a budapesti Pázmány-egyetem irodalomtörténeti tanszékének rendes tanára, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli és a Kisfaludy Társaság rendes tagja, hosszú szenvedés után tegnap 65 éves korában meghalt. Halála a magyar tudományos és irodalmi élet súlyos gyászja.

— Kétszázalékos illetéket vetnek ki a rádiókra, hangszerekre, festményekre, szobrokra és importált szőnyegekre. Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lapban a közelmúltban megjelent rendeletörvény szerint a zeneszerzők, festők és szobrászok nyugdíj-egyesületének javára különböző új illetékeket léptettek életbe. A törvény 11. szakaszának 10. pontja szerint a művészi reprodukciók után illetéket szednek, melynek nagyságát évenként a munkügyi minisztérium állapítja meg. Ennek az illetéknek a megállapítása azonban eddig még nem történt meg. A rendeletörvény 11. szakaszának 4-ik pontja értelmében a hangszerek, beszélőgépek, rádiókészülékek, kották után az eladási ár alapján kétszázalékos illetéket vetnek ki. Ugyanígy illetéket szednek a festmények, szobrok, könyvmotok, művészi csecsebecskék, apró szobrocskák és importált szőnyegek után. A rendelet végrehajtásával és ellenőrzésével a betegsegélyező pénztárakat bízták meg.

— Kolozsvári pilótanövendék súlyos szerencsétlensége a megyesi állomáson. Medgyesről jelentik: Súlyos szerencsétlenség érte Medgyesen Catinas Ioan kolozsvári pilótanövendéket. Catinas, aki a gyorsvonattal Bucurestiből Kolozsvárra utazott, Medgyes előtt észrevette, hogy az egyik vagon tengerlyének hűfutama van. Medgyesen leszállott a vonatról, hogy figyelmeztesse a forgalmi hivatalnokot. Mire a forgalmi hivatalnokot megtalálta, a vonat már elindult. A pilótanövendék a vonat után futott s mikor már fel akart ugrani a kocsijába, belelútkozott a sinek mentén levő lámpaoszlopba és elesett. Ekkor közben jobblába a vonat alá került és a kerekék levágták a lábát. Beszállították a megyesi kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Állapota súlyos.

— Segítsünk Kolozs megye árvízkarosultjain! Junius második felének nagyarányú esőzesei Kolozs megye területén árvizeket és nagy károkat okoztak. A kormány és az illetékes hatóságok idejében megtegyek minden intézkedést az árvízkarosultak felegyélésére. Szükséges azonban, hogy az eddig az ilyen szerencsétlenségektől megkímélt lakosság jótékonyaságához, megértő szívéhez is folyamodjunk. Kolozs megye meggyőződéssel ezért megleghangú és határozott felhívást intéz a megye összes lakóihoz azzal a kéréssel, hogy járuljanak hozzá az árvízkarosultak felegyéléséhez szolgáló alapokhoz. Pénzbeli segélyeket, vagy bármilyen adományt a vármegyei prefektúrához Regalá ucca 6. szám alá, a gazdasági hivatalhoz kell eljuttatni az „Arvízkárosultak” számlájára.

— Újabb áldozata van a marosvásárhelyi szabadtüdésnek. Marosvásárhelyről jelentik: Marosvásárhelyen a szabadtüdésnek újabb halálos áldozata van. Ezzel néhány napon belül már három ember fulladt a vízbe. A harmadik Fazekas Márton 16 éves mezősámsondi fiu, aki tegnap este 8 óra körül barátja társaságában az agyagási partfürdőre ment fürdeni. A fiu, aki nem tudott jól uszni, ennek dacára a Maros közepébe merészkedett. Társai egyszer csak segélykiáltásokra lettek figyelmesek és megdöbbenve látták, hogy a fiu kétségbeesetten küzd az elmerülés ellen. Segítségére siettek, de mire a közelébe értek, már elmerült a vízben. Holttestét néhány óra múlva a turbinaáraknak a Marosba való beömlésénél találták meg.

— Újabb áradások Braila megye területén. Brailából jelentik: A Siret és Buzau folyók újabb kiáradtak és Braila megye területén újabb hatalmas területeket öntöttek el. Az anyagi kár igen jelentős.

— Németország veszi át Norvégia egész halkonzerv-kivitelét. Oslóból jelentik: Tegnap megegyezés jött létre, aminek értelmében Norvégia egész halkonzerv kivitelét Németország fogja átvenni.

— Házasság. Krausz Edith és Gutfried Jenő szívesen látják rokonaikat, ismerőseiket és jóbarátaitak f. hó 7-én, vasárnap délután 3 órakor Dicsősézmártonban tartandó esküvőjükön. M. k. é. h.

— Házasság. Krausz Judith Dicsősézmárton és Hirsch Nándor Marosvásárhely szívesen látják rokonaikat, ismerőseiket és jóbarátaitak f. hó 7-én, vasárnap este 9 órakor Dicsősézmártonban tartandó esküvőjükön. M. k. é. h.

— Japán és Németország a két legsűrűbben lakott nagyhatalom. A legújabb statisztikai adatok szerint Németországban, ide számítva a cseh-morva protektorátust is, 730.000 négyzetkilométer területen keresztszámban 97 millió ember él. Németország lakossága az egész emberiség 4,5%-át, területe ellenében a földgömb lakott részének mindössze 0,5 százalékát teszi ki. Lakossága lélekszámát tekintve Németország az összes államok sorában a hetedik, területi kiterjedését nézve viszont a huszonötödik helyet foglalja el. Az európai államok között a lakosság számát tekintve a német birodalom Oroszország után a második helyen áll. Ami a népsűrűséget illeti, Németország négyzetkilométerenként 132 lakossal Japán mögött a világ legsűrűbben lakott nagyhatalma. 1938. január 1-ig Németországban éppenséggel átlag 147 lakos jutott egy-egy négyzetkilométerre. A terület és lakosság viszonya más államokban összehasonlíthatatlanul kedvezőbb. Hollandiában például 37, Spanyolországban 31, Nagy-Britanniában, az Északamerikai Egyesült Államokban és Olaszországban 15, Belgiumban 10, Franciaországban és Oroszországban pedig mindössze 9 lakos él egy-egy négyzetkilométeren.

— Három német vezetőembert tartóztattak le New Jersey egyik városában. New Yorkból jelentik: A New Jersey állambeli Andover helységben, — mint a DNB ügynökség jelenti, — letartóztatták N. Kuntze, August Kapprat és Mathias Kohle német vezetőembereket, akiket faj- és vallásgyűlöletre való izgatással vádolnak.

— Bomba robbant a newyorki világkiállítás területén. New Yorkból jelentik: A világkiállítás területén, az angol és lengyel csarnokok közelében bomba robbant. Négy rendőr életét vesztette, több személy megsebesült. Az egész newyorki rendőrséget, mintegy 18.000 közeget, mozgósították a tettesek kiderítésére.

— A délkeleturópai német oktatás a külföldi németek jubiláris gyűlésén. Bécsből jelentik: A Donau (Duna) rádióállomás közölte, hogy a külföldi németek Bécsben tartott 60-ik jubiláris gyűlésén szóba került a délkeleturópai német oktatás kérdése a német csoportok között. Teljes egyetértésben megállapították, hogy a német nemzeti politika nézetazonosságát nem szabad összetéveszteni a német honossággal. A német kisebbségnek, — mondotta a Donau rádióállomás, — odaadást kell táplálnia azon idegen állammal szemben, mely szabad kulturális és gazdasági fejlődést biztosít számára.

— A magyar kormány elrendelte a buza- és tengeri-fogyasztás korlátozását. Budapestről jelentik: A kormány elrendelte a buza és tengeri fogyasztás korlátozását. Az intézkedést azzal indokolják, hogy az a lakosság élelmiszerellátásának és a hadsereg tartalékjainak biztosítását szolgálja. A kormány jogában áll munkaerőket lefoglalni és terítés nélkül felhasználni a termés betakarítására és a buza cséplésére. Egyidejűleg jelenti, hogy a három nappal ezelőtt beszüntetett vasuti és társaságépítési-járatok mintegy 50 százalékát július 5-én ismét üzembe helyezték.

Az iskolásgyermekek népi arányszáma Beszarábiában

A kolozsvári Tribuna, tegnapi száma a következő cikket közli:

Az 1930. évi népszámlálás hivatalos adatai alapján a román nép elem Beszarábiában az összes lakosság 56,2 százaléka. Az oroszok csupán 12,3 százalék, a rutén pedig 11 százalék. A megállapítás szerint a románok a kilenc megyéből hat megyében csaknem teljesen tömör tömegben élnek. A románok számbeli helyzete kedvezőtlen a két dunai megyében (Ismail és Cetatea Alba), valamint egyik északi megyében (Hotin). Beszarábia hat középső megyéjében (Balti, Soroca, Orhei, Lapusna, Tighina és Cahul) a románok az egész lakosság hetven százalékát teszik ki, míg az oroszok és rutének együttesen csak tizenkét százalékot. Beszarábia román jellege azonban sokkal jobban kitűnik, ha csupán Soroca, Orhei és Lapusna megyéket vesszük, amelyek Beszarábia területének és lakosságának felét foglalják magukba. Ezekben a megyékben a románok középarányosa 77 százalék, a lakosság sűrűsége pedig Orhei megyében. 87,8 százalék. Az oroszok és rutének ezekben a részekben jelentéktelenek. Számos helyütt a zsidóság is felülmúlja őket. Az oroszok és rutének azokból a telepésekből állanak, amelyeket annak idején a leigázó orosz kormányzat vitt oda, valamint azokból, akiket az orosz erők szakszállás elidegenített.

Természetes, hogy a domináló beszarábiai orosz lakosság egyre jobban emelte saját százalékát a gyengébb idegen elem rovására. Az elidegenített román elem egyre inkább visszatért ősi népiségéhez. A gyengébb idegen elem ezenkívül lassanként kezdett kivándorolni. Igen érdekes adatokat tüntet fel az iskolás gyermekek kérdése 5-18 évesek között a tartományokban. Így az 1937. évi statisztikai adatok alapján Beszarábiában ebben az évben 786 ezer lélek volt 5-18 év között. Ezekből 500 ezer 456, vagyis 63,65 százalék román volt és csak 19,59 százalék volt orosz, ukrán és rutén. A falvakban az iskolás gyermekek száma 1937-ben 718.840 volt. Ebből 473.038 volt román és 134.907 volt orosz és rutén. A falusi középarányosság tehát a románok javára 65,81 százalékra emelkedett, míg az oroszoké és ruténeké leesett 18,77 százalékra.

A románok gyengébben állanak a városokban. A városi iskolás gyermekek középarányosa 27 ezer 418, vagyis 40,65 százalék. Míg az oroszok és ruténeké együtt 19.166, vagyis 28,29 százalék.

— Ló, szekér, lófelszerelés és kerékpártulajdonosok felépítése. A kolozsvári rendőrség MONT osztálya 836. számú 1940. július 2-án kelt közleményében a 6191. számú nagyvezérkari rendeletre való hivatkozással felszólítja az összes olyan ló, szekér, lófelszerelés és kerékpártulajdonosokat, akiknek a járművét, illetve lovát még nem vették fel a nyilvántartásokba és nem osztályozták, hogy a jelen közlemény megjelenésétől számított 48 órán belül jelentkezzenek a nyilvántartásba való felvétel céljából az illetékes rendőrkörletnél. A kihágók ellen a törvény szigorával járnak el. A rendelkezést dr. Horvat Iosif főrendőrvezető és Pop Vasile, a MONT osztály főnöke írták alá.

Jóskönyv-Alomfejtés, írta Lestyán, könyvnapon volt 107 lej, rendes ár 145 lej, Cs. Pogány: Rembrandt, 32 old. műlappal most fve 130, kve 168, később 159—221 lej, Hajdu: Főzünk okosan 68 lej, Perlak: A ma életművészete most 94, majd 180, Eléttémák 94 (180 helyett) Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

Uj cionista könyv!
BENEDEK JÁNOS:

„A cionista munkásmozgalom eszmei és történeti fejlődése”

Az első magyarul írt alapvető könyv a chaluciu és a cionista munkásmozgalom ideológiai tartalmáról és történetéről. Ára 50 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyv-osztályánál.

Aho

Francia Indok

Franciaország térbe került Indok szigetre szorított népekkel szembe, amely tana a meleg és japán népi elhelyezkedési politikai Földrajzkönyv szigetét, amely India mögött nyugaton pedig a hindu művelődésű Indo-Kína legfontosabb tartományja Tonkin keleti részén fekszik Sang Koi és mellékföldjei. Ezenkívül újabb szeptember 1-én fedeztek föl a szigetet Indokina legfontosabb részén (400 ember él itt) tehát franciáké háromnegyede szem el.

A déltávidék rize áll. A táj festőinek szívesen látják a közlekedés számát mindenütt viz alatt sok vizet szereti a látot. A falvak hátsó töltéseken s lábánál épültek. Az az mind főleg legelnek. A tájkép sze ott kéklenek a sabb hegyek. Az éghajlat külön meg Indokina több meleg klíma európai telen, addig itt Tok kelt, változatos éghideg és száraz témeti időszakban nahez a félelmetes tá Indokina valamennyi Tonkin a legjelentősi terményei révén a Song-Koi völgye köztetésben áll a gortartományval, jó t dig kikötők építésé Lakói annamiták turhatás alatt állar (137 ezer lakóssal) gerparton fekszik a közelíthetik meg, a kikötőt építették és gesse.

Annam, szárság Annam, a kínai alacsony keskeny p kilométer hosszan csak husz kilométer egészségtelen. Decer adatlanul szítal az ig hat és a levegő A benszüliött annam legtelj ablaktalan, f gésében. Nyáron visot is eléri. A meleég teszi elviselheté nehezedik a tüd g hoznak enyhítést. Régebben császárs

Ahol most az új távolkeleti háború folyik

Francia Indokínát párhuzamosan gazdaságáért akarják megszerezni a japánok

Franciaország kapitulálása után az előtérbe került Indokína sorsának kérdése. A kis szigetre szorult Japán nagy érdeklődéssel tekint a gazdag, kihasználatlan félsziget felé, amely óriási lehetőségeket nyújtana a meleg és nedves éghajlatot jól bíró japán nép elhelyezése, no meg a japán terjeszkedési politika szempontjából.

Földrajzkönyveink azt a terjedelmes félszigetet, amely Azzsia délkeleti szögletében Elő-India mögött fekszik, Hátsó-Indiának nevezik, ezzel szemben a franciák és az angolok az Indokína elnevezést használják, hogy India és Kína közti helyzetét és a két nagy területű tájegységnek a félszigetre való hatását ilymódon is kifejezzék. A lejtők alsó részén ébenfa, kinafa, mangopagonyok és bambusz cserjéket találunk. Legfontosabb terméke a rizs, melyből milliókra menő kivitel van úgy Kinába, mint Amerikába.

Ez a félsziget sem földrajzi, sem politikai tekintetben nem egységes terület. De a lakosság sem homogén (összesen 23 millió), északon és keleten a sárga fajhoz tartozó, a kínaiakkal rokon annamiták, délnyugaton pedig a szintén mongol fajú, de hindu művelődésű kambodzsaiak laknak.

Indo-Kína legfontosabb és legvirágzóbb tartománya Tonkin, mely a félsziget északkeleti részén fekszik. Közepén terül el a Sang Koi és mellékfolyóinak a Fekete-Folyamnak alföldje nagyon termékeny, mérsékelt éghajlatú értékes terület, ahol virágzó a rizstermelés és az állattenyésztés. Ezenkívül újabb gazdag szenttelepeket is fedeztek föl talajában. Tonkin ezért egész Indokína legsűrűbb népességű vidéke (400 ember él négyzetkilométerenként). Itt él tehát francia Indokína egész népességének háromnegyede.

Mindenütt rizsföldek, amerre a szem ellát

A deltavidék rizstermelés szolgálatában áll. A táj festőinek nem mondható: négy-szögű rizsföldek egyhangú mozaikja terül el mindenfelé, közöttük töltéseket emeltek a közlekedés számára. Különben a talaj mindenütt víz alatt áll, a rizs ugyanis a sok vizet szereti s a meleg, nedves éghajlatot. A falvak házai a rizsföldeket elválasztó töltéseken s a dombok és hegyek lábánál épültek. Ami terület nem rizsföld, az mind kővér legelő, ahol az állatok ezrei legelnek. A tájkép háttérében pedig messze ott kéklenek a Pireneusoknál is magasabb hegységek.

Az éghajlat különösen kedvező. Mert amíg Indokína többi részében a nedves, meleg klíma európaiak számára egészségtelen, addig itt Tonkinban egészen mérsékelt, változatos éghajlatot találunk — elég hideg és száraz téli évszak közötti átmeneti időszakban nagy pusztítást visz véghez a félelmetes tájfun.

Indokína valamennyi tartománya között Tonkin a legjelentősebb, nemcsak gazdasági terményei révén, hanem azért is, mivel a Song-Koi völgye által közvetlen összeköttetésben áll a gazdag Yün-nan délkínai tartománnyal, jó tagozott partvidéke pedig kikötők építésére kiválóan alkalmas.

Lakói annamiták, de teljesen kínai kultúrában állanak. Fővárosa, Hanoi (137 ezer lakóssal) nem közvetlenül a tengerparton fekszik és nagyobb hajók nem közelíthetik meg, a franciák ezért Haipong kikötőt építették és ezt vasutal kötötték össze.

Annam, a hajdani önálló császárság

Annam, a kínai tenger mentén elterülő alacsony keskeny partsáv, amely több ezer kilométer hosszan húzódik, de helyenként csak husz kilométer széles. Éghajlata egészségtelen. Decembertől márciusig száradatlanul szítal az eső, a nedvesség csontig hat és a levegő hőmérséklete is leszáll. A benszült annamita sokat szenved a hidegtől ablaktalan, fűtetlen, kezdetleges lakásában. Nyáron viszont a hőség a 35 fokra is eléri. A meleget azonban a nedvesség teszi elviselhetővé. Nehéz, párás levegő nehezedik a tüdőre s a gyors záporok hoznak enyhülést. Régebben császárság volt Annam e a ki-

naiak védelme alatt állott, azért van olyan kínai jellege az országnak és népének. A Marco Polo által említett Ciampa nevű császárság vaiósinüleg Annam lehetett, mely Kambodzsával együtt, vagy talán Kambodzsával közvetítésével hindu műveltségű állam volt. Később a kínaiak kulturája terjedt el. 1883 óta francia védnökség alatt áll. Fővárosa: Hué (60.000 lakóssal), Bao Dai őfelsége székhelye; csendes, poétikus hangulatú város, — rengeteg műemlékkel, az „Illatok folyója”-nak partján.

De alighogy elhagyjuk a partvidéket, ezt a kedves mosolygós tájképet, barátságosan hegyiánc állja utunkat és azt is sü-

rü áthatolhatatlan fantasztikus őserdő borítja. Ezen keresztül lehet csak felérni a magasföldre, a dzsungelbe és a szavannákra, ahol félvad népek ma is úgy élnek, mint a kőkorszakbeli ősember. Még életkorukat sem tartják számon a földet nem művelik s például az üveget sem ismerik. De azért nagyon büszkén viselkednek, ha civilizáltabb területre érnek. Mert ők az őslakók, akiket kiszorított a kultura a félszigetről és ma tigrisekkel, krokodilokkal, elefántokkal és rinoceroszokkal kénytelenek osztozkodni az értéktelen földeken. Vallásukra nézve Budhisták, a műveltebbek Konfuciusz tanait követik.

Kambodzsai, a régi dicsőség romjainál...

Mig az annamitáknál a kínai — addig Kambodzsában a hindu művelődés jutott tulsúlyba. A kambodzsaiak őse, a khmerek hatalmas királyságot alapítottak Hátsó-India déli részén. De a 16. század óta Kam-

bodzsai Sziám és Annam Eris-almája lett. Mind a kettő legyőzve és megtépve, 1867-ben a franciák fennhatósága alá jutott. Kedves, vendégszerető, de nagyon lusta nép, mert a gazdag termékeny föld elkenyézettette őket. Indiából való egész műveltségük, művészetük, sőt nyelvük is.

A legkisebb tartomány Kokinkina. Egészségtelen, mocsaras, alacsonyan fekvő vidék a Mekong hatalmas deltájánál. Igazi deltavidék.

Nagyon termékeny, az egész egy majdnem teljesen összefüggő rizsföld, — melyet csak ritkán szakít meg a „kételtű” manyrove erdő.

Népessége nagyon sűrű. Fővárosa Saigon, 320 ezer lakossal, francia jellegű város. Közeliében van Cholón, mely már egészen kínai város. Saigon a rizskivitel legfőbb kikötője. Ugyanis Kokinkina óriási mennyiségű rizst visz ki évenként Szélső-kelet-Ázsiába és Európába.

Új díjszabást léptettek életbe az interurbán telefonbeszélgetéseknél

Átlagosan tizenöt százalékos emelést jelent az új tarifa a régi díjszabással szemben

Cluj, július 5. A posta vezérigazgatósága közelebről rendeletet bocsátott ki, amellyel július elsejével kezdődőleg szabályozta és teljesen új alapokra helyezte az interurbán telefonbeszélgetések díjszabását. Mig a külföldi helységekkel folytatott telefonbeszélgetések árszabása teljesen változatlan maradt, addig az ország területén megszüntették az eddig érvényben lévő távolsági és időszámítási rendszert és mintegy 15 százalékkal emelték az interurbán telefonbeszélgetések díját. Ez az áremelés különösen a hosszabb időtartamu telefonbeszélgetéseknél jelent nagyobb különbséget, míg a rövidebb időtartamu telefonbeszélgetéseknél az új időszámítási rendszer értelmében a régi árakhoz képest csökkenés észlelhető. Bizonyos árcsökkenés mutatkozik az új díjszabályzat szerint az egymáshoz közlelő helységek között folytatott telefonbeszélgetéseknél is. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a helységek távolságát a vármegyék székhelyének távolsága szerint állapították meg, vagyis valamely megye területén egyforma díjszabás szerint lehetett telefonbeszélgetéseket folytatni bármely két telefonállomás között, míg ha valamely vármegye egyik határmenti falujából akart valaki telefonálni a szomszédos vármegye legközelebb eső falujába, ugyanannyit kellett fizetnie, mintha a két vármegye székhelye között folytatott volna telefonbeszélgetést. Például ha valaki a biharmegyei Rév közszékből akart telefonozni Bánffyújnyadra, ugyanannyit fizetett a beszélgetésért, mintha Nagyváradról beszélt volna Kolozsvárra, vagy akár Kolozsra, vagy Nagysármásra.

Mig a régi szabályzat szerint a megyék székhelyének egymástól lévő távolsága szerint állapították meg a különböző vármegyék területén lévő helységek közötti távolságot, az új szabályzat szerint áttértek a távolságnak légvonalban való mérésére. Előnye az új rendszernek, hogy bármely térkép és az adott táblázat segítségével bárki percek alatt kiszámíthatja, hogy mennyibe kerülhet interurbán telefonbeszélgetése.

Ugyancsak némi könnyítést és kedvezményt nyújt az új időszámítási rendszer alkalmazása. Mig eddig az volt a gyakorlat, hogy minden megkezdett háromperces beszélgetést számítottak, most három percen felüli beszélgetéseknél csak a megkezdett perceket számítják. A gyakorlat azt mutatta, hogy a legrövidebb telefonbeszélgetések 80 százaléka hosszabb ideig tartott, mint három perc, tehát aki három és fél percig beszélt, annyit fizetett, mintha hat percig beszélt volna. Vagyis, ha eddig valaki interurbán

beszélgetést akart folytatni Bukaresttel, az első három percért 80 lejt fizetett, de ha négy percig beszélt, már 160 lejt kellett fizetnie, mintha hat percig beszélt volna. Az új árszabályzat szerint Kolozsvár—Bukarest között nappal folytatandó háromperces interurbán beszélgetés 115 lejtbe kerül ugyan, de a négyperces beszélgetés után csak 150 lejt kell fizetni, azaz 10 lejjel kevesebbet, mint eddig.

Alább részletes táblázatot közlünk, amelynek alapján bárki könnyen kiszámíthatja magának valamely interurbán beszélgetés díját. A táblázatban közöljük kilométerenként valamely háromperces telefonbeszélgetés díját és minden megkezdett további egyperces beszélgetés díját a nappali és éjszakai órákban. Ugyancsak közöljük Kolozsvár és néhány nagyobb város közötti telefonbeszélgetések pontos árszabályát.

Az interurbán telefonbeszélgetések árszabályzata:

Távolság kilométerekben	Nappal 7-21 óra között		Éjjel 21-7 óra között	
	3 perces beszélgetés	Minden további 1 p.	3 perces beszélgetés	Minden további 1 p.
0-20	20 Lei	5 Lei	20 Lei	5 Lei
21-30	30	10	20	5
31-50	45	15	35	10
51-75	60	20	35	10
76-100	70	20	40	10
101-125	75	25	45	15
126-150	80	25	45	15
151-175	85	25	50	15
176-200	90	30	55	15
201-225	95	30	55	15
226-250	100	30	60	20
251-275	105	30	60	20
276-300	110	30	65	20
301-325	115	35	65	20
326-350	120	35	70	20
351-375	125	40	70	20
401-425	135	40	75	25
426-450	140	45	80	25
451-475	145	45	80	25
476-500	150	45	85	25
501-525	155	50	85	25
526-550	160	50	90	30
551-575	165	50	90	30
576-600	170	50	95	30

Kolozsvár és néhány nagyobb város közötti interurbán telefonbeszélgetések díjszabása:

Távolság	Nappal 7-21 óra között		Éjjel 21-7 óra között	
	3 perces beszélgetés	Minden további 1 p.	3 perces beszélgetés	Minden további 1 p.
Kolozsvár—Bukarest	115 Lei	35 Lei	65 Lei	20 Lei
Kolozsvár—Temesvár	95	30	55	15
Kolozsvár—Arad	90	30	55	15
Kolozsvár—Brassó	90	30	55	15
Kolozsvár—Nagyvárad	80	25	45	15
Kolozsvár—Marosvásárhely	60	20	35	10
Kolozsvár—Constanța	150	45	85	25

A légi bombázások pusztító hatásai

A Genfi Vöröskereszt nemzetközi folyóiratában értékes adatokat közöl a különböző országokban a légvédelemmel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokról. Ezekből a tapasztalatokból az egész világon hasznos következtetést vonhatunk le. A légi haderő által az utóbbi hónapok folyamán végzett bombázások nemcsak a gyújtó, robbanóbombák és gránátok hatását bizonyítják, hanem rámutat arra a nagy veszedelmre is, amelynek a gyenge légvédelmű országok polgári lakossága van kitéve a légi haderő egyre növekedő ereje folytán.

A megfigyelések között van az a kétségtelen tény is, hogy nem a nagy kaliberű bombák okoznak nagy pusztításokat. A gyújtószinorral ellátott, időre szabályozott gyújtóbombák csak azután robbannak, miután áttörték valamely épület fedelét és fejső emeletét, porrá zúzva az egész épületet, valamint a környező házakat is. E bomba ellen hatékonyan bizonyultak a jól betonozott és megfelelően gerendázott pincfedezékek. Majdnem lehetetlen ugyan is, hogy egy ilyen típusú bomba egészen a pincéig hatoljon és ott robbanjon fel. Ugyanez a bomba, ha földet ér tölcser alaku rést és magának.

Ennek ellenére, ha egy gyújtószinorral ellátott bomba nyit térre, vagy uccára zuhan, olyan erős légnyomást teremt, hogy a környező házak homlokzatai kártyavárként omlanak össze. E bomba okozta légnyomást négyzetméterenként 60 ezer kilogramra becsülik. Az épületek homlokzatait ezzel szemben szélvihar okozta legtöbb 150 kilogram nyomással szemben ellenállónak építik. Egy 50 kiló súlyú bomba, ha szabad térre esik, légnyomás következtében 50 méter körzetben bezúzza az ablakokat. Egy 300 kilós bomba ugyanilyen körzetben lerombolja az épületek homlokzatait. Mig egy 1000 kiló súlyú bomba 50 méter körzetben minden épületet lerombol.

Két egyszerre lezuhanó 300 kilós bomba a következő károkat okozza: 60 méter távolságban teljesen lerombolta a házakat, 100 méter távolságban a külső falak beomlottak. 250 méter távolságra pedig a falak meghiúsultak. Az uccán 400 méter távolságra megölte az embereket és állatokat.

A gyakorlatban nem a nagy kaliberű bombák okozzák a nagy pusztításokat, hanem a kis bombák esője, amelyek közül minden egyes robbanás egy áldozatot követelhet. Egy 500 gramos gránátbomba csak kis robbanást idéz elő, de 50 méter körzetben megöli az embert. Miután egyetlen repülőgép 4000 ilyen bombát tud ledobni, azokban a városokban, ahol nem gondoskodtak kellő módon a légvédelemről, a polgári lakosság körében óriási pusztítást vihet végbe egy bombaeső. A fedett lövészárók, vagy egy pincfedezék teljes biztonságát nyújt.

Mind ezekből azt a következtetést kell levonnunk, hogy lehetőleg minél több, akár közfedezéket, akár pedig magánfedezéket kell építeni. A lakosság pedig a minél gyorsabb iramban vonuljon be a fedezékekbe. Csak így lehet lecsökkenteni a légi bombázások pusztításainak méreteit, ha már nem küszöbölhetők ki teljesen.

A ZSIDÓ HÉT

Irja: SZABÓ IMRE

NAPTAR: 5700 Szivan 24—30. 1940 június 30—július 6. Július 3-án jön kippur katon (mükdem). Szombaton, július 6-án Tamuz első, vasárnap, 7-én a hóap második napja. Szombat beállta 8 óra 19 p. Kimenetele 9 óra 32.

EMLEKNAPOK

1830 június 30-án született Richard Liebreich a poroszországi Königsbergben. Hírneves szemész a londoni egyetemen. Szemtükréltálmánya valóságos szemészeti forradalmiságát jelentette.

1930 július 1-én utazott Herzl Tivadar Oroszországba.

1871 július 2-én az Anglo Jewish Association megalapítása.

1842 július 4-én született Hermann Cohen az Anhalt tartományban levő Coswigban. Nagy kanti filozófus. Zsidó vonatkozású művei: Bekenntnis in der Judenfrage (1880); Die Nächstenliebe im Talmud (1888).

1920 július 5-én nagy zionista konferencia Londonban. Az első a világháború után.

SZIDRA: CHUKAT

Kezdődik a szidra a tisztulási rendszabályokkal. Hozzanak Izrael fiait egy hibátlan vörös tehenet, amelynek nyakán még nem volt iga. Adják át a kohánita Eleázárnak, vitesse ki a táboron kívül, öljék meg előtte, égezzék el, a hamvait pedig helyezték el tiszta helyre. Ezek a hamvak tisztulást szolgálnak olyanok számára, akik halottat érintettek. A következő fejezet Mirjam pusztában való haláláról emlékezik meg. Cin pusztájában is lázadtak Mózes ellen, amiért nem gondoskodott vizről számukra. Mózes ekkor ütött kétszer is a sziklára, amelyből víz fakadt. Akkor szólt az Örökkévaló Mózesnek és Áronnak, „amiért nem hittetek bennem, hogy megdicsőítetek volna Izrael fiainak szeméi előtt, azért nem viszték be ezt a közösséget a földre, amelyet nekik adtam”. (Rasi megjegyzi e vershez: Ha beszéltetek volna utasításom szerint a sziklához — szólt az Örökkévaló — és úgy ontotta volna vizét, akkor ti engem a közösség előtt megszenteltetek, mert akkor a nép így vélekedik: Ha a szikla, amely nem beszél, nem hall és amit nem is kell ellátni, teljesíti Isten szavát, mennyivel inkább tartozunk mi emberek teljesíteni az Örökkévaló kívánását). Most Áron haláláról szóló megemlékezés következik, majd újabb lázadásokról szóló közlés, a kananiták és emoríták elleni felvonulás. A szidra Ognek, Bászán királyának megveretésével végződik.

BAMIDBAR XX. 22—29

22. És elindultak volt Kádesből és eljutottak Izrael fiait az egész gyülekezet a Hor hegyére.

23. Szólt az Örökkévaló Mózesnek és Áronnak a Hor hegyénél, Edom földjének határára, mondván:

23. Áron az ő népéhez takarították, mert nem megyen be a földre, amelyet Izrael fiainak adtam, mivelhogy ellenszeggültetek az én szavamnak a versengésnek vizénél.

25. Vedd Áront és Eleázárt, az ő fiát és vezesd fel őket a Hor hegyére.

26. És vetkeztess le Áront az ő ruháiból és öltöztess fel azokba Eleázárt, az ő fiát; mert Áron az ő népéhez takarították és meghalott.

27. Mózes úgy is cselekedék, miként az Örökkévaló parancsolta. Felmenének a Hor hegyére, az egész gyülekezet láttára.

28. Mózes pedig levettöztette Áront az ő ruháiból és felöltöztette azokba Eleázárt, az ő fiát. És meghalt Áron ott a hegy tetején. Mózes pedig és Eleázár leszállottak a hegyről.

29. És látta az egész gyülekezet, hogy Áron meghalt és Áront harminc napig siratta Izraelnek egész háza.

HAFTARA

A hónap első napja szombatra esik, emiatt nem az erre a hétre kijelölt Birák XI-ből vett részletet olvassuk, a házanépéből kitaszított harcos, erős Jiftach esetét, akihez eljöttek Gilead vénei és kérték, segítsen meg őket az ammoniták ellen. Jiftach erre szemrehányon szólt a véneknek: Nemde, ti gyűlöltek engem és elzavartatok apám házából! Miért jöttök hozzám most, amikor szorultságban vagytok? Mégis vállalta a harcot és megverte az ellenséget.

Ezuttal Jezsajas 66-ik fejezetét olvassuk, amely így kezdődik:

1. Így szól az Örökkévaló: Az egiek az én trónusom, a föld a lábaim szalmolya, milyen

ház az, amit nekem építeni akartok és melyik az én nyugalom helye?

2. Mindezeket pedig kezem alkotta, így állottak elő mindezek, szól az Örökkévaló. Erre tekintek én, a szegényre, a lelkében megalázottra és aki fél az én szavaimtól.

3. Aki az ökröt leöli, mintha embert ütne agyon, aki juhót áldoz, mintha ebet ülne, aki ételáldozattal jön, disznóvért hoz elbém, aki tömjénnel áldoz, bünt dicsér. Ők is így válsztották az ő utajkat és lelkök utálatosságaikban gyönyörködnek.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Két zenés vígjáték, egy operett, egy népszinmű és egy gyermekoperett

— Szombaton és vasárnap délutáni előadásokat tart a színház —

Ma, szombaton ismét megnyílnak a színház kapui. A világesemények izgalmai közepette mindenki várva várja már az üdítő és felemelő szórakozást, amit egyedül a színház tud juttatni a mai embernek.

A sötétítési rendeletek tartama alatt az előadások délután lesznek. Szombaton háromkor az Aranymadár című operett először megy olcsó helyárakkal, hatkor pedig a páratlan sikerű Machiavelli—Vaszary zenés vígjátékot, a Mandragorát adják, ugyancsak olcsó helyárakkal.

Vasárnap három előadás is lesz. Tizenegykor új táncokkal és új betétszámokkal a Dörmögő Dömötör című gyermekoperett van műsoron, nagyon olcsó matiné helyárakkal. Háromkor a Piros bugyelláris című örökbecsű népszinmű kerül színpadra. Hat órákor pedig Vaszary János és Losonczy Dezső legújabb, igen nagy sikerű zenés vígjátéka, a Finom család kínál két és fél vidám, mulatságos órát.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat délután 3: Aranymadár. (Operett-felújítás olcsó helyárakkal.)

Szombat délután 6: Mandragora. (Fényes Alice, Kovács György, stb. fellépésével, olcsó helyárakkal először.)

Szombat este: Nincs előadás.

Vasárnap délelőtt 11: Dörmögő Dömötör. (Gyermekoperett olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 3: Piros bugyelláris. (A nagyszerű népszinmű felújítása olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6: Finom család. (Vaszary János és Losonczy Dezső remek, zenés vígjátéka, Fényes Alice, Kovács György,

Báza Eva, stb. fellépésével. Vezényel: Szabó Ica. Rendes helyárakkal.)

Vasárnap este: Nincs előadás.

Hétfő: Nincs előadás.

Kedd fél 8 (vége pontban 10 órákor): Pezsgős vacsora. (Békffy István és Stella Adorján pompás vígjátéka. Fényes Alice, Haáz Jolly, Paál Magda, Benes Iona, Kovács György, Senkálcsyky Endre, Lantos Béla, Deésy Jenő, Szabados Árpád stb. fellépésével. Premierbérlet 39.)

Szerda fél 8: Pezsgős vacsora. (Rendes bérlet 39.)

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Nagy dupla műsor: I. Alkatraz foglyai. Nagy Metro-film. Fősz.: Rita Johnson, Tom Neal. Kezdet: 3.10, 6.10, 9.15 órákor. II. Felejthetetlen vígoperett! Nelson Eddy, Eleanor Power és Hajmássy Iona együttes filmje: Rosalie. Kezdet: 4.30, 7.30. Tekintettel a 11 órai zárórendeletre, az utolsó dupla műsoros előadás 7.30-kor kezdődik.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Premierslágere! Canitoga. Izzalmas bűnügyi film. Főszereplők: Hans Albers, Charlotte Susa. A film előtt a legújabb háborús világhíradó. Előadások kezdete, figyelembe véve az új rendelkezéseket, pont 3, 5, 7 és 9 órákor.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor: 1. A baskervillei kutya (Sherlock Holmes) Conan Doyle szenzációs regénye filmen. Fősz.: Basil Rathbone és Richard Greene. 2. Egy hercegnő álma. Pazar rendezésű színes film. Fősz.: Shirley Temple. Este 9 órától csak egy filmet vetítünk. A baskervillei kutya.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Sanghali express. Marlene Dietrich izgalmas eseményekben gazdag, művészi kidolgozott filmje. Főszerepekben: Clive Brook, Aana May Wong. Műsoron kívül a legújabb O. N. C. román, Fox amerikai és UFA német híradók a legújabb külföldi és belföldi eseményekkel. Előadások kezdete az új záróra való tekintettel, pontosan 3, 5, 7 és 9 órákor.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Rendkívüli dupla műsor! 1. A becsületrend. Paul Muni megrendítő filmje, főszerepekben: Miriam Hopkins. 2. Milliomosok. Vígjáték Robert Stolz zenéjével, főszerepekben: Fridl Czepa, Wolf Albach Retty. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó. Előadások kezdete 3, 6 és 9 órákor. Felhívjuk b. mozgólófogatóink figyelmét arra, hogy aki mindkét filmet látni akarja, már fél 8 órákor jönni sziveskedjék, tekintettel az új zárórendeletre.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

1. Az acélkaraván. A leghatalmasabb amerikai történelmi kalandfilm. Barbara Stanwyck, Akim Tamiroff, Joel Mc. Crea.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyezzetek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonókat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybankoknál, valamint a pénzügyigazgatóságnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges őrlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4-5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratú bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékát) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejártá után az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részzellett és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartományoknak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénzre van szüksége, a Banca Nationalától a névérték 70 százalékának megfelelő lombárkölcseont kaphat bonjaira, ugyanúgy kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szívén viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

Csiki meave prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, július 6.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13.10: A rádió zenekara. 13.35: Időjelzés, sporthírek. 13.45: A rádió zenekara. 14.15: Hírek. 14.30: A rádió zenekara. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.01: Természetjáró krónika. 20.15: Ének. 20.45: Hírek. 21: A rádió postája. 21.15: A Luceafărul zenekar táncszáma. 22.50: Hanglemezek. 23.40: Hírek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.10: Bábjáték. 17.45: Hírek. 18.15: Rádióposta. 18.50: Magyar nóták. 19.45: Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Légy jó mindhalálig. Mórlic Zsigmond szimfónia. 22.40: Hírek. 23.10: Hangképek. Beszélgetés: Pluhár István. 23.35: Jazz. 0: Hírek. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláshirdetések, ütilőhelyek és fűrészek hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közzéteszünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portozott leveleket továbbítunk.

Ügyvédi irodai gyakorlattal rendelkező román, magyar gépirónó állást keres. Értekezni: Telefon 37-75.

Komfortos szobába lakótársnót keresek azonnalra. Ugyanott különbejáratú butorozott szoba fűrészbahaszalattal kiadó. Cím: Str. N. Iorga 12, II. e. 18.

Köser ebédkoszt kihordásra kapható. Str. Berthelot 6.

Egy, esetleg két elegánsan butorozott szoba kertes házban kiadó. Str. Berthelot 6.

Figyelem! Esvűvöket, barmicvemol és szidi rendezését olcsón vállalom. Alkalmi tortákat, kuglereket, stb. olcsón készítek, meghívásra úgy helyben, mint vidékre megyek sütnifőzni. Adlerné, Decebal 2.

Eladó új pár tefflin, 2 darab ezüst gyertyatartó. Ugyanott kapu alatti butorozott szoba kiadó. Avram Iancu 28.

Kiadó azonnalra 3 szoba orvosi rendelőknek, irodának, szalonnak vagy ezekhez hasonló célra, továbbá 2 szoba hasonló célra, esetleg lakásnak. „National”, Regina Maria 6.

Bukaresztben már a kora reggeli órákban kapható a repülőgépen érkező UJ KELET

Elárusítóhelyek:

- Gara de Nord
- Calea Griviței
- Tutungerie Marghiloman
- „ Lido
- „ Scala
- „ Atene Palace
- „ Str. Regală
- „ Str. Academiei
- Deb. de ziare Pasajul Academiei
- Deb. de ziare Calea Victoriei (szemben a Telefonközponttal)
- Tutungerie Café de la Paix
- „ Carpați
- „ Hotel Esplanade
- „ Hotel Luvru
- „ Cal. Vict. colț Bul. Academiei
- „ Brezolanu
- „ Hotel Princlar
- „ Lăpsani
- „ Prefectura Poliției
- „ Postei

Az építkezési-sterősen elterjedt felkészek katasztró-

KÖZGAZDASÁG

Palesztinai közgazdasági hírek

Tel-Aviv, 1940 június végén

Közlekedési problémák. Port-Said egyre nagyobb szerepet játszik Palesztina árueljárásában. A távoli Keletről, vagy az Amerikából jövő hajók itt kötnek ki többnyire és itt rakják ki a Palesztinának szánt küldeményeket. Az illetékeseket, a hatóságot és a Jewish Agency közlekedési osztályát, most az a kérdés foglalkoztatja, hogyan pótolhatók ezek a hajók, ha a háború esetleg kiterjed a Földközi-tengerre is? Valószínű, hogy ezeknek a hajójáratoknak legelőbbje, be fogja szüntetni a közlekedést, mielőst nem folytathatja útját tovább, Európa felé. Csak szubvenciókkal lehetséges őket a megcsonkult és ezért nem igen gazdaságos járatoknak továbbfolytatására bírni. Ez a közeli jövő egyik számbajövő eshetősége. A másik eshetőség az, hogy ide iglenszen a Vöröstenger is harcintérré válik és a kereskedelmi hajók nem közlekedhetnek egy ideig a vizein. Mi a teendő erre az esetre? A szakértők egyrésze amellett kardoskodik, hogy a perzsiai golf mellékén fekvő iraki Basra felé tereljék a forgalmat. Innen pompás miut vezet Haifa felé és a palesztinai tehergépkocsik rajta keresztül hozhatják a palesztinai árukat rendeltetési helyükre. Egy harmadik nézet Akabának szán fontos szerepet Palesztina közlekedésében. Ugy Basra, mint Akaba előtérbenomulása erős szervezési munkát hárt az illetékesekre: autokaravánok összeállítását, a rakhely racionális kihasználását, a közlekedés gyorsaságának biztosítását benzín-állomások és javító-műhelyek létesítése által, stb., stb. Végül egy negyedik terv kombinálja Basra és Akaba szerepét, hogy megkönnyítse a gépkocsik feladatát. E terv szerint az áruk egy részét az iraki Basrából partmenti közlekedésre alkalmas hajók továbbítanák Akabába és így a gépkocsikra jelentősen megrovidult ut lebonnyolítása háramlana. — A tapasztalat fogja megmutatni, hogy e tervek közül melyik a legalkalmasabb. Melyiknek megvalósítása által juthat hozzá Palesztina azokhoz az árukhoz, amikben be hozatalra szorú.

Palesztina élelmiszer-ellátása. Földközi-tengeri háború esetén sem ütközik számbajövő nehézségekbe. A palesztinai termelés, kiegészítve Egyiptom, Szíria, Irák és Ciprus termékeivel, bőségesen biztosítja élelmiszerünket. Ezekkel az országokkal kereskedelmi szerződés kapcsolják össze Palesztinát, amelyek valamennyien a háborus idők alkotásai és számot vetnek a háborus helyzettel. De egyébként is, a gazdasági szükségesség is arra készíteti azket az országokat, hogy más piac híján — a többi piacok bezárulnak előttük a tengeri közlekedés zavarai esetére — Palesztinában keressenek terméskészleteik számára elhelyezési lehetőséget. Európai vaj, európai sajt, tejkonzerv, halkonzervek jórészt az egyedüli árucikkek, amiben esetleg hiány mutatkozhat. Viszont lisztben, takarmányban, husban egyenesen duslakodhatunk. Tojás, szárnyas, friss hal, zöldség, olaj, rizs, gyümölcs szintén van bőven. Kávéban és teában sem lesz hiány. Szén, fa, petróleum, alkohol teljesen elegendő. Elsőrendű élelmiszerekben tehát nem lehet hiányunk. Legfeljebb az történhet hogy a jiusy át keli térjen az európai konyhárhoz a közlekedési konyhára, amely a klímához is jobban hozzáalkalmazkodik, tehát: egészségesebb. Ennek az átnyergelésre: rég meg kellett volna már történnie, de csodamódra az étkezéskor az emberek konzervatívabbnak, mint a foglalkozásban vagy a ruházatkodásnál. A Wizo tanfolyamokkal készíti elő a háziasszonyokat a konyhák átalakítására, úgy hogy minden valószínűség szerint szakszerűen és minden nagyobb zökkenő nélkül fog végbenenni.

Az építkezési-statisztika megcáfolja az erősen elterjedt felfogást, mintha az építkezések katasztrofálisan csökkennek volna

Palesztinában. 1940 első három hónapjában Jeruzsálem, Tel-Aviv, Haifa és Jaffa 436.000 négyzetméterre terjedt ki ugyanabban az időben az építkezés. A különbség tehát egészen minimális. 1939 utolsó 3 hónapjával szemben pedig egyenesen emelkedés mutatkozik, miután X—XII-ben 351 ezer négyzetméter építettek. Városok szerint Haifában és Jaffában emelkedés mutatkozik az elmúlt évvel szemben és pedig 22, illetve 186 százalékban. A csökkenés Jeruzsálemben a legnagyobb: 57 százalékos, míg Telavivben 21 százalékot tesz ki. A haifai és jaffai emelkedést e vegyeslakosságú városok békéjének felújítására vezetik vissza a közgazdászok.

Megkezdődött a szőlő-idején. Palesztinában az idén már május végén megérett a csemegeszőlő. A termés bőnek ígérkezik; nagyobbak a tavalyi rekord-termésnél is. Egyáltalában ezen a téren is szép előrehaladás mutatkozik. A Tehuva, amely ugyszólván monopolizálja ezt a cikket, 3 év előtt 1420 tonnát adott el, tavalyelőtt 1860

A szövetárakat maximálta a nemzetgazdasági miniszter

Bucuresti, július 5. Amint azt lapunk tegnapi számában közöltük, a Monitorul Oficial július 4-iki számában a nemzetgazdasági minisztérium több rendeletet tett közzé különböző iparcikkek árának megállapításáról. A kartellancs javaslatára a minisztérium mindenekelőtt úgy döntött, hogy a régi terméscukor, valamint a cement ára a jelenlegi marad és ugyanakkor elutasította a papírgyárak áremelés iránti kérését is.

Falusi férfiarúk

Egy másik rendelettel a minisztérium meghatározott minőségű és kivitelű cikkek ir elő kötelező módon és árban a szövetgyárak részére. A szövetáraknál a falusi férficikkek és ezek ára a következő: Fekete, barna, vagy kék színű, curkána gyapjuból szőtt lódenszövet, folyóméterenként 900—1000 gram sulyban, 140 centiméter széles, gyári ára 230, nagykereskedelmi ára 253 és kiskereskedelmi ára 290 lej. Ugyanaz, esetleg kaki színben is, cigája gyapjuból, folyóméterenként 800—900 gram suly és 140 centiméter széles gyári ára 330, nagykereskedelmi ára 363 és kiskereskedelmi ára 417 lej. Mintás lódenszövet, 680—730 gram suly, 140 centiméter széles, gyári ára 240, nagykereskedelmi ára 264 és kiskereskedelmi ára 300 lej. A standardizált falusi női cikkek a következők: poplin, 90 centi széles, 120—140 gram suly, gyári ára 180, nagykereskedelmi ára 198 és kiskereskedelmi ára 228 lej, míg a 90 centi széles és folyóméterenként 150—175 gram suly viszla nevű anyag gyári ára 115, nagykereskedelmi ára 126 és kiskereskedelmi ára 145 lej.

Városi cikkek

A városi standardizált cikkek között első helyen az olcsó készruhák szerepelnek. A két országór-ruhászövet, folyóméterenként 580—630 gram suly és 140 centi széles áru gyári ára 320, nagykereskedelmi ára 352 és kiskereskedelmi ára 400 lej. Férfi sportruhaszövet, folyóméterenként 450—500 gram suly és 140 centi széles, gyári ára 180, nagykereskedelmi ára 198 és kiskereskedelmi ára 228 lej. Férfi felöltőszövet, egyoldalú szővéssel, raglánok részére, méterenként 1100—1200 gram suly, 140 centi széles, gyári ára 440, nagykereskedelmi ára 484 és kiskereskedelmi ára 556 lej. Női kabátzövet, méterenként 540—580 gram suly, 140 centi széles, gyári ára 320, nagykereskedelmi ára 352 és kiskereskedelmi ára 400 lej.

Jobbmínőségű szövetek

A jobbmínőségű konfekció szövetek közül kékszínű twill országórruhák és a Nemzet Pártja formaruhái részére, 360—390 gram suly, gyári ára 555, nagykereskedelmi ára 610 és kiskereskedelmi ára 700 lej. Streichgarnból szőtt, egyszínű és mintázott, Shetland-szövet, 480—530 gram suly, 140 centi széles, gyári ára 550, nagykereskedelmi ára 605 és kiskereskedelmi ára 695 lej. Egyszínű

tonnát, a tavaly 2620 tonnát. Viszont az idén 3400 tonnával számolnak.

Az ipari munkások foglalkoztatása állandóan emelkedik. Az országos átlag 88 százalékát teszi ki a prosperity idejének, viszont Telaviv, amely ipari központnak számít, már elérte a 100 százalékot. Közgazdasági körökben újabb jelentős emelkedéssel számolnak. Az iparúzó államok majdnem teljesen a hadiipar szolgálatába szegődtek, elhanyagolják tehát közlekedési piacukat, úgy, hogy itt terjeszkedési lehetőségek nyílnak a palesztinai zsidó gyár-
ipar számára. Viszont meglehetősen hiány mutatkozik képzett munkásokban. Ennek tulajdonítható, hogy az ipar fejlődése ellenére munkanélküliek vannak. Felmerül tehát a munkások szakmai kiképzésének, előkészítésének gondolata. Sok munkást új szakmunkára kell betanítani, hogy pótolják a hiányt azokban az iparágakban, amelyekben konjunktúra mutatkozik.

Petróleum forrásokra bukkantak Ázá környékén, Be'er Séva és Javné közeiben. Az expedíció még nem terjesztette be a részletes jelentését.

Rádiókészüléket gyárt egy kis ipartelep, amely a napokban nyílt meg a Hádár-Hákámenen. A kísérlet nem üttörő jellegű. Mintegy 2 év előtt már történt hasonló kísérlet, amely azonban eredménytelen maradt. Az új üzemnek remélhetőleg több szerencséje lesz. (B. Y.)

és mintás velur férfi kabátzövet, 1100—1200 gram suly, 140 centi széles, gyári ára 920, nagykereskedelmi ára 1012, és kiskereskedelmi ára 1163 lej. Ugyanaz női kabátok részére, 570—630 gram sulyban, gyári ára 470, nagykereskedelmi ára 517 és kiskereskedelmi ára 594 lej. Kashaszövet szoknyák és női ruhák részére, 90 centi széles és méterenként 180—200 gram suly, gyári ára 230, nagykereskedelmi ára 253 és kiskereskedelmi ára 290 lej.

A minőségű szövetek közül a 430—460 gram suly, 140 centi széles, országóri és a Nemzet Pártja formaruhához való két szövet gyári ára 750, nagykereskedelmi ára 825 és kiskereskedelmi ára 948 lej. Darabban festett és különféle színhatású szövet 480 gram suly, 140 centi széles, gyári ára 850, nagykereskedelmi ára 935 és kiskereskedelmi ára 1075 lej. Polgári és tisztai trenszkötökhöz való gabardin, 500 gram suly és 140 centi széles, gyári ára 950, nagykereskedelmi ára 1045 és kiskereskedelmi ára 1200 lej. Minden szövet köteles a standardizált cikkekkel olyan mennyiséget előállítani, amely fedezi a szükségletet és felelős az áru minőségéért. Minden nagy és kiskereskedő köteles állandóan elegendő mennyiségű standardizált árut tartani üzletében.

Újabb árverések a vámhivatalokban

A pénzügyminiszter rendeletére — a vámközegek által elkobzott árukra és tárgyakra — újabban a következő vámhivatalokban tartanak árveréseket: Julius 12-én Brassóban, július 15-én Nagyszébenben és július 16-án Nagybanján. A Hivatalos Lap június 27. és 29-i (Partea II.) számai részletesen felsorolják az árverésre kerülő árukat és tárgyakat.

Cégbejegyzések

A Prima Fabrica Bănăneană de Mănuși S. A., Timisoara, legutóbbi közgyűlésén az igazgatóságba választották: Vasile Matei, Pompiliu Sebescu, akiket a törvényszék bejegyzett.

Az aradi Czettell Industria Lemnul S. A. legutóbbi igazgatósági ülésén elhatározta, hogy Bucurestiben fiókot állít fel, amit a törvényszék bejegyzett.

A Milvai Erdőipar Rt., Arad, legutóbbi igazgatósági ülésén Ehrenwald Lászlót adminisztrateur déléguevé neveztek ki.

A Hotel Astoria S. A., Cluj, legutóbbi közgyűlésén Millea Silviut az igazgatóság tagjává választott, akit a törvényszék bejegyzett.

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

Az Uzinele de Fier si Domeniile din Resita S. A., Bucuresti, június 30-ra hívta össze rendes közgyűlést. Mivel a közgyűlésre a részvényesek nem helyeztek letébe annyi részvényt, ami a határozatképességhez elegendő, a Resita igazgatósága a közgyűlést bizonytalan időre halasztotta el.

A Hotel Central S. A., Arad, 1939. évi mérlegében 600.000 lej részvénytőke mellett 114.833 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 816.016 lej. A közgyűlést július 31-én tartják meg.

A „Hercules“ Fabrica de Tigle si Cărămizi S. A., Dicioșanmartin, 1939. évi mérlegében 5 millió lej részvénytőke és 703.825 lej tartalékalap mellett 883.461 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 18.356.865 lej.

A Milvai Erdőipar Rt., Milova, 1939. évi mérlegében 4.500.000 lej részvénytőke és 3 millió lej tartalékalap mellett 2.654.329 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 13.551.482 lej.

Bank- és biztosító-intézeti hírek

A „Hunedoreana“ Cassa de Păstrare S. A., Hunedoara, legutóbbi közgyűlésén a részvénytőkét 2 millió lejben állapították meg.

A Közgazdasági Bank Rt., Deva, legutóbbi igazgatósági ülésén az igazgatóságba kooptáltak: Lazar Dănsoreanu és Dumitru Epure, akiket a törvényszék bejegyzett.

A belügyminisztérium kebelében működő Casa de Asigurări, amely a köztisztviselők kárbiztosításait intézi, 34.579.060 lej törzstőke mellett 12.974.823 lej nyereséget mutat ki az 1940 március 31-én lezárt 1939—40. évi mérlegében. A mérleg főösszege 93 millió 623.312 lej, a bruttó jövedelem 40 millió 436.129 lej.

A ROMAN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZÁRFOLYAMAI:

107% felárral:

Dollár	211.65—217.97
font	851.80—877.50
palesztinai font	852.84—878.40
egyiptomi font	873.54—899.73
svájci frank	47.71—49.27

38% felárral:

font	567.87—584.91
svájci frank	31.88—32.64
francia frank	3.24—3.31
márka	48—50
olasz líra	1.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
csekkorona	4.68—4.71
szlovákkorona	4.68—4.71
török líra	92.—
dínár	2.898—3.06

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

(70%-os kvóták)

Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.50
svédkorona	57.69
török líra	192
angol font, 40%-os kvóta	1023
angol font, 20%-os kvóta	1078

A B) lista kompenzáció arfolyamai:

font, angliai árukra	1.000
font, angol gyarmatok áruira	990

Élet helyett órák, Dénes Zs. regénye Adyról, könyvnapra ára fve 115 (majd 152), kve 160 (majd 206), Kosztolányi—Illyés: Lenni vagy nem lenni kve 228 (304), Erős várunk a nyelv 28 Lei (304), Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvéttel. Kérjen könyvnapra jegyzéket.

— Szegény Wolf Léb Jónás. A két mánkon járó Wolf Léb Jónás újabb kérelemmel fordul a jószívű zsidókhöz. Eddigi nyomorúságához hozzájárult még, hogy a mankóra való támaszkodás következtében testének bizonyos részei megbénultak. Most már a nap nagyrésztét ágyban kell töltenie. A családja főleg kiskorú gyermekekből áll, akik vele együtt éheznek. Nagyon kéri régi támogatóit és mindazokat, akik „kaddist“ akarnak mondatni elhunyt hozzátartozóik után, gondoljanak reá a kegyelem és jószág érzésével. Címe: Wolf Léb Jónás, Iclodul-Mare, jud. Someș.

UJ KELET *Legújabb hírek*

„Tökéletes rendnek kell uralkodnia” — mondotta az új belügyminiszter

Az új kultuszminiszter kijelentette, hogy a kormány hivatása a totális nacionalista rezsim bevezetése

Bucuresti, július 5. (Rador.) David Popescu tábornok belügyminisztert ma iktatták be hivatalába. Az új belügyminiszter a beiktatási aktus során a következőket mondta:

— Véleményem szerint az országban tökéletes rendre van szükség. A rosszat csak nyugalom és tökéletes rend által küszöbölhetjük ki. A rend elsősorban energia s határozottság árán érhető el. A határozottság a siker titka. Bármilyen késedelmet azonnal meg kell torolni. A felesleges páncsait végre kell hajtani. A fedélzetet fogok állani: kövessetek.

Mihail Ghelmegeanu a távozó belügyminiszter megköszönte a tisztviselői kar együttműködését, majd a következőket mondotta:

— A tekintély uraiom nem jelent visszahúzást, vagy önkényt. Ennek a rendszernek igazságosnak, szigorúnak és becsületeseznek kell lennie, mert csak így járulhat hozzá az állam megerősödéséhez. A lelki egyensúlyt és a nyugalmat a végrehajtás erőteljességének kell követnie.

A kultuszminisztériumban Giurescu volt miniszter kivánt sikeres munkát. Horea Simának, az új kultuszminiszternek. Válaszában Horie Sima többek között ezeket mondotta:

— A kormány hivatása az, hogy bevezesse a teljes és totális nacionalista felfogást. Be kell illeszkedni abba a felfogásba, amely ma Európában győzedelmeskedett. Ha nem tennék meg, mint nép elvesznénk. Egyetlen valóság létezik: a nemzet. Energikus harcot kell indítani az összes akadályok elhárítására. Az egyháznak szabadnak és korlátlanul kell lennie. A művészet is szabad lesz. A szellemi szabadságot is biztosítani fogjuk. Egyetlen idegen sem adhat hozzá semmit a dákorumán szellemhez.

Bucuresti, július 5. (Rador.) Stan Ghitescu munkaügyi minisztert szintén ma, pénteken iktatták be hivatalába. Az új minisztert Ralea volt miniszter üdvözölte melegen. Ghitescu a megkezdett műfolytatását ígerte. A munkaügyi minisztériumnak a termelés fokozására kell törekednie, mert csak a munka lehet alapja az ország jövődjének, amelynek érdekében mindent meg kell tenni.

A többi miniszterek beiktatása
Bucuresti, július 5. (Rador.) Victor Gomoiu, az egészségügyi miniszter beiktatása alkalmával kijelentette, hogy mindenben folytatni akarja elődjének megkezdett munkáját és minden erejével igyekszik az ország népjóléti helyzetét feljavítani.

A nemzetnevelésügyi minisztériumban Caracostea professor méltatta elődjének eddigi megválasztásait. Kijelentette, hogy felfogását a következő szavakban foglalhatja össze:

— Az egyént alá kell rendelni a közösségnek. Új felfogást kell érvényesíteni az iskolákban. Ez a felfogás még nem nyert végső megfogalmazást, de első követelménye az etnikai értékek érvényesítése lesz. Támogatni fogom — mondotta a miniszter — az idegen nyelvek kultiválását is. A francia nyelv kultiválása elsődendő feladat, de másodikként a német nyelv kultuszát kell tekintenünk, amiáltal hozzájárulunk a román szellem érettségének betetőzéséhez. Egyszerűen támogatni fogom az olasz nyelv kultuszát is. E tekintetben számítok Alexandru Marcu professor együttműködésére.

Gh. Leon, a közgazdasági tárcák új minisztere, beiktatása alkalmával kijelentette, hogy senkinek sincs oka aggodalomra, annál is inkább, mert ezt a minisztériumot eddig a kitűnő Mitița Constantinescu vezette.

Hivatalos jelentés Beszarábia és Északbukovina kiürítésének befejezéséről

BUURESTI, július 5. (Rador.) A nagy vezérkar közleménye: Észak Bukovina és Beszarábia átadása, valamint részletes kiürítése július 3-án délután egy órakor befejeződött. Az orosz egységek a Prutnál és a Dunánál (Chilla ág) állottak meg. Bukovinában, ahol az orosz egységek tévedésből túlhaladták a megegyezéses vonalat, az orosz csapatok visszavonultak a kijelölt határig. Igen csekély veszteséget szenvedtünk tisztékben, altisztekben és legénységben azon összetűzések folytán, amelyek abból származtak, hogy a gyors orosz egységek túlhaladták kiürítési vonalainkon.

Határozottan cáfolják a román-magyar határincidensek hírét

BUDAPEST, július 5. (Rador.) Egyes külföldi rádióállomások néhány nappal ezelőtt olyan híreket közöltek, hogy Románia nyugati határán incidensek lettek volna. A budapesti rádióállomás július 3-án esti 22.40 óras adásában leszögezte, hogy bizonyos csapatmozdulatokról és állítólagos összetűzésekről szóló hírek a képzelet birodalmába tartoznak. Ezek a kitalált hírek hivatva vannak zavargásokat kelteni az ország belsejében. A magyar közönséget felszólítják arra, ne adjon hitelt ilyen híreknek és őrizze meg nyugalomát.

A Der Bund című svájci lap szintén megcáfolta bizonyos külföldi rádióállomások híreit a román-magyar határon történt állítólagos incidensekről.

Anglia el fogja utasítani a Burmán és Hongkongon keresztül történő fegyverszállítás felfüggesztésére vonatkozó kérést

Tokió, július 5. (Rador.) A Nishi-Nishi című lap megállapítja, hogy Japán Csungking, Washington és London szövetkezésével találja szemben magát. Anglia — írja a lap, — el fogja utasítani a Burmán és Hongkongon keresztül lebonyolított fegyverszállítás felfüggesztésére vonatkozó japán kéréseket. Egyébként a szállított fegyverek majd mind amerikai származásúak voltak. Mindezek nyomán Japán kényszerítve lesz csatlakozni

azokhoz a hatalmakhoz, melyek megértik helyzetét. Anglia és az Egyesült Államok viselik a felelősséget az új helyzetért.

A Kokumin Shimbun című lap írja, hogy Japánnak igazodnia kell az új tényekhez. A helyzet különben nagyon súlyos lesz.

Csungking, július 5. (Rador.) Csungking városára a japánok eddig összesen 16.800 bombát dobtak. A kínaiak azt állítják, hogy 30 japán repülőgépet leltek.

A francia kormány megszakította a diplomáciai összeköttetést Angliával

Küszöbön áll a francia alkotmány-reform. Alexandria környékét támadták az olasz repülők

GENF, július 5. (Rador.) A DNB jelenti, hogy a francia kormány a következő hivatalos közleményt adta ki:

Vichy, 1940 július 4. Albert Lebrun köztársasági elnök elnökelete alatt minisztertanács ült össze. A kormány egy erős angol hajóraj által a Mers-el-Kabirnél horgonyzó francia hadihajók ellen intézett alaptalan támadással foglalkozott. A kormány elismerését nyilvánította a francia flotta hőies ellenállása felett és elhatározta, hogy megszakítja a diplomáciai összeköttetést Nagy-Britanniával.

CLERMONT-FERRAND, július 5. (Rador.) A francia sajtó közh, hogy az ország gyors újjáépítését biztosítani hivatott alkotmányreform küszöbön áll.

CLERMONT FERRAND, július 5. (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti: A francia parlament a jövőhét folyamán nemzetgyűlést tart.

A francia flotta parancsnoka nyilatkozik az oráni összecsapásról

Genf, július 5. (Rador.) A DNB jelenti: A francia tengernagyi hivatal Gensoul, az oráni francia tengeri erők parancsnokának nyilatkozatát közli. A francia altengernagy nyilatkozatában azt hangoztatja, hogy az oráni ütközet előtt az angol tengernagy felszólítására azt a választ adta, hogy az első lövés, amit angol hajók francia hajókra leadnak, az egész francia flotta gyűlöletét fogja kiváltani. Egyidejűleg Gensoul kiadta a parancsot, hogy a francia tengerészek az erőszakra erőszakkal válaszoljanak. A francia kormány is jóváhagyta ezt a döntést, annál is inkább, mert Franciaországnak tiszta a lelkiismerete és nincs miért szemrehányást tennie önmagának. A francia kormány arra kötelezte magát, hogy leszereli tengeri erőit és azt a fegyverszüneti flottás ellenőrzése alá helyezi. A francia flotta hajóegységein csak kevés számú legénység tartózkodott. Hangoztatta továbbá Gensoul, hogy Franciaország sohasem egyezett volna bele tengeri haderejének átadásába, amelyet az ellenség soha nem győzött le. Egyes angol személyiségek azonban rá akarták tenni kezüket a francia flottára. Amikor az angol hajók lerakták a mágneses aknazárat, a franciák ezt

a ténykedést azonnal támadásnak minősítették. Gensoul tengernagy végül kijelentette, hogy az oráni ütközet alkalmával a Bretagne nevű francia csatahajót az angolok elsüllyesztették, a Dunkerque, Rouen és Bogador nevű hajókön tüz ütött ki. A francia tengerészlet megvetéssel állapítja meg volt bajtársainak árulását.

London, július 5. (Rador.) Alexander, a tengernagyi hivatal első lordja csütörtökön este közölte az angol rádióban, hogy az oráni eljárásnak angol részről csekély veszteségei voltak. Egy angol tiszt és egy matróz megsebesültek. Egyik repülőgép legénysége eltűnt.

Berlin, július 5. (Rador.) Churchill: csütörtöki alsóházi beszédét a német sajtó egy hangban elítéli és az angol eljárást a már előbb elárult Franciaország ellen elkövetett inzultusnak minősíti.

Róma, július 5. (Rador.) Az olasz sajtó felháborodásának ad kifejezést az angol flotta oráni eljárása felett és megállapítja, hogy újabb szomorú lapját írták meg Anglia történelmének.

Laval politikai beszámolót tartott ötven francia szenátor előtt

Genf, július 5. (Rador.) A DNB Clermontból érkezett információ alapján tudni véli, hogy Daladier, a szenátus alelnökének vezetése alatt 50 szenátor összeült, hogy meghallgassa Laval helyettes miniszterelnök beszámolóját a diplomáciai és politikai helyzetéről.

Clermont Ferrand, július 5. (Rador.) A Havas jelenti: Weygand tábornok napirendjében közölte, hogy 22 ezer francia katona, akiket nem tudtak idejében értesíteni a fegyverszünet megkötéséről, a fegyverletétel után még öt napig ellenállottak a Maginot vonal erődítményeiben. A németek által közölt megadási felhívást visszautasították és folytatták az ellenállást olyan bátorságról és hősiességről téve tanubizonyosságot, ami a

mai francia hadsereg végrendeletét képezi, de egyben méltó örökség a holnapi hadseregnek.

Lyon, július 5. Azok a német elemek, amelyek a Maginot vonalban kifejtett ellenállás megtorlásaképpen a városban tartózkodtak, most elhagyták a várost.

De Gaulle tábornokot katonai törvényszék elé idézték

Genf, július 5. (Rador.) A DNB jelenti Clermont Ferrandból De Gaulle tábornokot, aki tudvalevőleg Londonban tartózkodik és ott a további francia ellenállást igyekszik megszervezni, felszólítást kapott, hogy jelenjék meg a 17. katonai körzet törvényszéke előtt.

Olasz légitámadás Alexandria ellen

Kairó, július 5. (Rador.) A Reuter jelenti: Csütörtök reggel 7 óra 45 perckor olasz repülők légi támadást intéztek Alexandria környéke ellen. Több, mint 32 bombát dobtak le anélkül azonban, hogy nagyobb kárt okoztak volna. Az egyik bomba Faruk király birtokára esett. Ennek a bombának három halott és négy sebesült áldozata van.

Róma, július 5. (Rador.) Az olasz főhadiszállás 25. sz. közleménye: Vadászpilóink megtámadták a Málta szigeten levő alfari repülőteret. Nyolc földön levő angol gépet harcfelelenné tettek. Összes gépeink visszatértek támaszpontjukra. Olasz repülők sikeres támadást intéztek az alexandriai öböl ellen. Egy brit vadászpilót leltek. Egy olasz felderítő gép megtámadott egy angol cirkáló és lelétezett egy feltartóztatására felszállt brit gépet. Cirenaicában Mussib közelében csapataink élénk tevékenységet fejtettek ki; a hadműveletek

javunkra fejlődtek be. Egy eilenséges repülő leléteztünk. Kelet-Afrikában miután visszavertünk egy Metema ellen intézett ellenséges támadást, ellentámadást vezetünk és elfoglaltuk Galabas erődítményt Szudánban, majd folytattuk előnyomulásunkat.

London, július 5. (Rador.) A légügyi és nemzetbiztonsági minisztérium közli: Eilenséges bombavetők támadást intéztek Anglia északkeleti, délkeleti és délnyugati részei ellen. A kár igen csekély, emberáldozatok nincsenek.

Newyork, július 5. (Rador.) A brit kormány — közli a DNB ügynökség — 120 ezer tonna vasuti sint rendelt az Egyesült Államokban. Ez a mennyiség van hivatva pótolni a német bombák által elpusztított vasuti vonalakat.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. Z.

Diszt

Taxa postala
plattia in num
No. 30523/1934

10. Telefon:
Havonta 11
évre 600,
félre: H
félre 12.
Hirdetések
„UJ KELET”
bánati zsidóság
ja. Cikkek ut
forrás megjelölés

A francia
alkotmány

Franciaország al
tragikusán összeor
szer felépült, 1875
ével a szedáni os
Ez az alkotmány
alkotmánya volt,
a hivatásos pártpo
E pártpolitikusok e
összhangban az o
francia nép érdek
Amiként az 1871
után nem volt fen
mány, úgy a jelen
szetszerűleg felvet
kérdését.

Pétain marsall, a
feje, már be is jel
megalakításának sz
milyensége, illetve
csónka francia par
vannak hivatva dör
Ennek az alkot
vonatkozólag meg
seink. De a kiszy
vetkeztethetünk ar
ki fogja küszöböl
és ehelyett az érd
fogja bevezetni az
életbe.

Hogy az érzékeny
hogyan fogja magá
rendszer, nem tud
és látjuk, hogy a
hat a lelkekben is n
amely le akar szám
és tévedéseivel, mel
vetlen okai voltak a
Bizonyos, hogy a
egynémelyike nehez
ködni az új alkot
pártok érdeke ma
nemzeti érdekek me
helyen az újjáépítés
lódás szükségessége

Franciaország hos
nem egyszer állott a
nító kérdései előtt é
dott megmenekülni
kellő időben alkalm
ményeivel s eme a
meg tudta őrizni őse
lemi-lelki beállított
kalmazta az új poli
Pétain marsall új
leg ilyen ötvözte
rendszernek és anna
forradalmak lejárlás
a francia életet.

Ir alattvaló he
a newyorki vi
pavil

Newyork, július 6.
Jelenti: A rendőrség e
ben véli felismerni a
helyezett el a newy
pavillonjában.

Szeptemberig s
a magyar

Budapest, július 6.
Jelenti: A képviselők
július 12-én összeül, h
Hay és Vágó képvis
szegálóbizottság jele
szeptemberig veszi k

A BUKOVINAI ÉS
KULT TANSZEMEL
TIK JARAN

Bucuresti, július 6.
Minisztérium a beszár
kultik tudomására h
riümtől függenek, hog
vették fel fizetésüket,
mentkezhetnek járandó